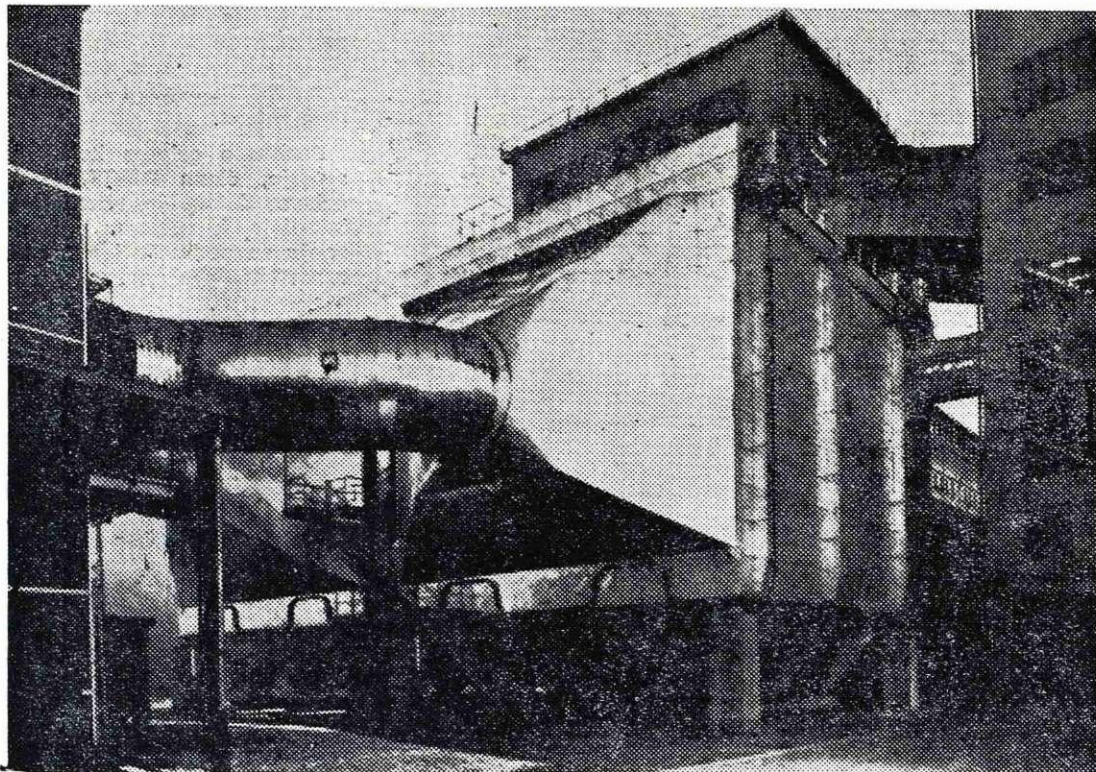

ŽELEZAR

Elektrofilter za oddvajanje dimnih plinov, kakršnega bomo zgradili tudi na Jesenicah

V drugi fazi 28 objektov aglomeracije

Inž. VINKA GOLCA smo prosili, naj pove kaj več o tem, kako potekajo dela na največjem jeseniškem gradbišču, kjer gradijo objekte za novo aglomeracijo.

Inž. Golc se je naši prošnji odzval in povedal, da so dela na prvi fazi v glavnem končana, treba je le še dograditi skladišče za koksa. Zaenkrat lahko vskladiščimo od 8 do 9.000 ton koksa, ko pa bo skladišče dograjeno, bo v njem prostora za skoraj 24.000 ton koksa. Predvidevajo, da bodo z montažo mostu in opreme gotovi do oktobra.

Železarna je nedvomno zainteresirana, da bi dela na gradbišču aglomeracije potekala hitreje. Za čim hitrejšo dograditev in usposobitev objektov oz. naprav so važni naslednji razlogi: 1. uporaba rude, ki jo imamo uskladiščeno na haldi, 2. iz ekonomskega stališča, ker je sedanja poprečna poraba koksa 920 kg na tono surovega železa, po dograditvi aglomeracije pa predvidevajo, da bo poraba koksa precej manjša in bo znašala od 620 do 630 kilogramov na tono surovega železa. Ze majhen izračun pokaže, da to pomeni prihranek okrog 3,7 milijard S din. Razumljivo je, da bodo zaradi večjega števila objektov in naprav stroški vzdrževanja večji, toda po drugi strani pa bomo kljub 2,2 krat večji proizvodnji imeli manj delovnih mest. Ze sedaj, ko smo v glavnem dokončali dela prve faze nove aglomeracije, je bilo možno zmanjšati število delovnih mest, s tem pa je bilo tudi DE plavž omogočeno, da je izvedla prehod na sistem 4 + 1.

Gradbišče nove aglomeracije je zelo veliko in trenut-

no največje na Jesenicah. Prva in druga faza obsegata kar 50 objektov. Zaradi same tehnologije je v eni zgradbi tudi več takih objektov. Dolej je bilo v okviru prve faze zgrajenih sedem objektov. V drugi fazi pa bodo

zaenkrat zgradili 28 objektov. Nekateri objekti so že pred dovršitvijo in bodo lahko začeli že z montažo opreme.

Ostale objekte bodo začeli graditi, kakor hitro bodo odstranjene rake, ki že ovirajo gradnjo. To velja tudi za železniške tire, ki povezujejo matične obrate s HVŽ. Tiri bodo v prihodnje prestavljeni na drugo stran rak, nato pa speljani po sedanji cesti med muzejem in cerkvijo na Stari Savi.

Cim bo nova valjarna žice lahko izdelovala žico, tanjšo (nadaljevanje na 4. str.)

Avtorjem tehničnih izboljšav 3000 N din odškodnin

Komisija za izume in tehniške izboljšave DS Železarne je na 2. redni seji, dne 10. 8. 1968 ocenila izvedene tehniške izboljšave, katere so predložili avtorji v potrditev in odmero odškodnine.

Člani komisije so na mestu obratovanja, skupaj z obratovodstvi in avtorji pregledali izvedene izboljšave ter ocenili tehniško in ekonomsko vrednost.

Komisija je priznala odškodnine v skupnem znesku 3.000 N din za naslednje avtorje tehniških izboljšav:

Avtor EDI DOBRAVEC, obratni tehnik VEN (predlog št. 1806), je rešil tehniški problem pri elektro opremi za linijo vlečenja in nakladalno mizo v jeklovleku. Niso ustrezali selenski ventili, sklopka in zavora krmilja.

Avtor je po svoji zamisli izdelal elektro opremo z do-

mačimi diodami in jo priključil na enosmerno napetost. Predelal je vezje krmilja tako, da naprava ščiti kontakte od zažiganja zaradi enosmerne napetosti.

Nova elektro naprava deluje brezhibno. Avtor je prihranil stroške vzdrževanja in devizna sredstva. Stroški predelave so bili minimalni.

Komisija je priznala avtorju enkratno odškodnino v višini 600 N din.

Avtorji inž. BRANE LAVRENCIČ, EDI DOBRAVEC in IVO LEBAN — VEN Bela (predlog št. 1807), so izdelali tehniško izboljšavo v elektro avtomatiki portalnega žerj-

va, ki posluhuje flemanju. Vgrajen usmernik za napajanje elektro magneta ni ustrezal za tako veliko število vklopov in izklopov enosmerne napetosti. Pregorevale so polprevodniške diode in daljinska stikala. Zaradi tega je bil žerjav pogosto v zastoju.

Avtorji so izdelali nov usmernik iz starega materiala in po svoji zamisli. Portalni žerjav obratuje brez zastojev, kapaciteta flemanja se je povečala. Izboljšava se da izvesti tudi na ostalih žerjavih, katerih operacije zahtevajo veliko število vklopov in izklopov.

Komisija je avtorjem priznala enkratno odškodnino v višini 1.000 N din.

(Nadaljevanje na 2. strani)

11. SEJA UPRAVNEGA ODBORA

Materiali za razpravo o integraciji do konca leta

V torek, 13. avgusta 1968 je bila 11. seja upravnega odbora, na kateri so obravnavali stanje integracije, uspeh proizvodnje v I. dekadi avgusta, splošni vrstni red prosilcev stanovanj, pregledali so sklepe prejšnje seje upravnega odbora in reševali tekoča vprašanja.

Iz poročila o stanju integracije so ugotovili, da angažirani strokovnjaki delajo na nadaljnjem razvoju integracije in da bo možno o bolj konkretnih vprašanjih integracije razpravljati šele proti koncu leta. Zato so to poročilo, ki ga je podal inž. Matvez Hafner vzeli na znanje, o poročilu pa bo razpravljali tudi delavski svet Železarne na seji v soboto, 17. avgusta 1968.

Splošni vrstni red prosilcev stanovanj, ki je bila v razpravi v delovnih enotah so sprejeli, vendar s pripombo, da je ta vrstni red lahko le podlaga za grupiranje prosilcev, ne pa tudi definitivni vrstni red za dodeljevanje stanovanj. Zato so naročili stanovanski komisiji, da še pred sejo delavskega sveta Železarne izdela listo v kateri bo zajela prvih 200 prosilcev iz splošnega vrstnega reda prosilcev in jo razdelila na prosilce brez stanovanj, na prosilce, ki živijo v neprimer- nih stanovanjih in na prosilce, ki želijo menjati stanovanje.

Na tej seji so obravnavali dve vlogi za sporazumno prekinitev delovnega razmerja še pred iztekom zakonitega odpovednega roka. Smatrali so, da v sedanji težki situaciji z delovno silo, za Železar-

no ni sprejemljiva sporazumna takojšnja prekinitev dela zato, da bi se zaposlil nekje v tujini. Vlogi za sporazumno prekinitev dela pred iztekom zakonitega odpovednega roka so zato zavrnili in opozorili vse tiste, ki bi v prihodnje to želeli napraviti, da bo upravni odbor vztrajal pri zakonitih odpovednih rokih, če pa bo kdo kljub temu samovoljno zapustil delo, pa na posledice kot so sodna odpoved stanovanja, povračilo škode, ki jo s samovoljnim odhodom povzroči Železarni ter zaprta vrata za ponovno zaposlitev v Železarni za tri leta.

V nadaljevanju seje so rešili še nekaj prošenj. Prošnje za odobritev izredno plačanih dopustov, razen v enem primeru, ko so prošnjo za izredno plačan dopust zavrnili, so odložili do prihodnje seje, ko bodo na podlagi analize lanskoletnih izrednih dopustov, izdelali in sprejeli kriterije za odobravanje izrednih dopustov in na prihodnje. Sodeč po sedanji razpravi, glede odobritve izrednih dopustov, bodo ti kriteriji precej bolj strogi kot doslej.

Dnevni red jutrišnje seje DSŽ

Predsednik delavskega sveta Železarne Franc Kobentar je za soboto, 17. avgusta ob 7. uri zjutraj sklical redno sejo. Dnevni red seje obsega šest točk in sicer:

1. Pregled sklepov zadnjih dveh sej DSŽ;
2. Poročilo UO o delu med 4. in 5. sejo DSŽ;
4. Poročilo o stanju integracije;
4. Polletno poročilo o uspehih in stroških službenih potovanj v inozemstvo;
5. Vrstni red prosilcev stanovanj;
6. Poročila komisij.

Dvoje vprašanj za razmišljanje

Že dalj časa se javlja eden od vzrokov za neizvrševanje proizvodnih načrtov vprašanje pomanjkanja delavcev v nekaterih delovnih enotah. Upravičenost zahtev po novih delavcih bi sicer kazalo od primera do primera proučiti, ker bi lahko take vzroke z boljšo organizacijo dela in z večjo dinamiko pri razporejanju delavcev odstranili oziroma sploh ne bi smeli biti vzrok za neizpolnjevanje proizvodnih nalog. Ob tem pa bi morali bolj vsestransko tudi analizirati vzroke fluktuacije delavcev v posameznih delovnih enotah, ker le-ti niso vedno samo v osebnih dohodkih, ampak tudi drugje. Vendar to ni namen tega pisanja, pač pa začetna misel: pomanjkanje delavcev.

To vprašanje zveni nekoliko paradokso ob tem, da je ljudi, ki iščejo zaposlitev, dovolj tudi v ožji in širši okolici, vendar vedno ne ustrezajo pogojem, ki smo jih za sprejem delavcev postavili v naših samoupravnih aktih. Tu so mišljeni predvsem mladi ljudje, ki največkrat zaradi socialnih razmer niso dokončali osmih razredov osnovne šole in so običajni nekje med četrtem in sedmim razredom osnovne šole.

Takih mladih ljudi je v naši in sosednji občini letno okrog 150, v Sloveniji pa okrog 12.000, od tega pa mnogo takih, ki zaključujejo obvezno šolanje v četrtem ali petem razredu, to je na stopnji, ko jih v naš kolektiv po pravilniku ne sprejme več, ker nimajo za sprejem ustrezne izobrazbe, to je šest razredov osnovne šole. Ni namen kritizirati pravilnika in sklepov samoupravnih organov, ki so v tej zahtevi izrazili željo in zahtevo po čim višji splošni izobrazbi, ki je prav gotovo pogoj za boljše delo, še bolj pa za kvaliteten razvoj samoupravljanja. Vendar je tu neizpodbitna resnica, ki jo moramo imeti vsaj nekaj časa še pred očmi in v tej smeri tudi prilagajati pravilnik o potrebni izobrazbi s težnjo, da se tem mladim ljudem potem v kolektivu nudi možnost splošnega in strokovnega izobraževanja. V tej smeri bi morali razmišljati tudi ob sprejemanju na poklicno šolo, predvsem za določene poklice, za katere ni vedno potrebnega odziva absolventov osnovne šole. Če smo v analizi zasledili direktorskih mest v Sloveniji zasledili še mnogo takih direktorjev z nedokončano osnovno šolo (imajo pa največkrat dovršeno poklicno šolo) in med njimi so tudi uspešni direktorji, v praksi pa sploh zasledimo množico delavcev z nedokončano osnovno šolo, vendar s poklicem, ki ga uspešno opravljajo, potem je sedanji režim sprejemanja v kolektiv in poklicno šolo ob uvođenih ugotovitvah nerazumljiv. Nerazumljiv velika bolj, ker po analizah in študijah v večini primerov vzrok ni v mentalni nerazvitosti učencev, pač pa največkrat v socialnih razmerah in otroci takih družin so največkrat dobri delavci. Seveda pa spremenjen režim sprejemanja v delovni kolektiv zahteva intenzivno delo na drugih področjih (načrtno splošno in strokovno izobraževanje, načrtno razvijanje kulturne dejavnosti v kolektivu idr.).

Drugo vprašanje, ki se ob tej problematiki vsiljuje, pa je disciplinsko obravnavanje mladoletnikov zaposlenih v delovnem kolektivu. Tu je mišljeno predvsem kaznovanje oziroma odstranitev iz delovnega kolektiva in ponoven sprejem. Celo kazenski zakonik posebej obravnava mladoletnike, disciplinski ukrepi v delovnem kolektivu pa so enaki za šestnajstletnika kot za polnoletnega delavca.

Šestnajstletnik je zaradi nekončane osnovne šole moral skozi brigado, da je izpolnil pogoje za priučevanje. Nekateri so klonili in petim neupravičenim izostankom je sledila izključitev iz kolektiva za tri leta. Med tem je postal polnoleten, spremenil je odnos do dela, želel bi nazaj v Železarno, ker je domačin, pa niso pretekla še tri leta in tako ostaja brez zaposlitve. V tem je prav gotovo nekaj togosti. Ker to niso osamljeni primeri, bi kazalo predvsem pri izrekanju disciplinskih kazni mladoletnikom vnesti več dinamičnosti, predvsem pa vzgojnosti.

Oba vprašanja sta vredna širšega pretresa, ker gre v mnogih primerih za mlade ljudi iz domače ali sosednje občine, ki imajo doma stanovanja in vsaj nekaj časa ne bodo predstavljali stanovanjskega ali drugega komunalnega problema.

Avtorjem tehničnih izboljšav 3000 N din odškodnin

(Nadaljevanje s 1. strani)
Avtor VLADO URŠIČ — RTA (predlog št. 1808), je po lastni ideji izdelal specialni strojek za varjenje mrežic. Mrežice se uporabljajo kot filter pri kurjenju z mazutom v šamotarni. Zamašene mrežice ni bilo mogoče očistiti. Zaradi tega se je mrežice moralo dobavljati iz uvoza. Izdelava filtrirnih mrežic je enostavna, kvaliteta enakovredna in cenejša.

Komisija je avtorju priznala enkratno odškodnino v višini 300 N din.

Avtor ANTON PREZELJ — VEN (predlog št. 1809), je izdelal tehniško izboljšavo na stikalnih omarah Ingersoll kompresorjev v HVZ in Javorniku. Stikalne omare so bile v izredno slabem stanju. Vklapljanje je predstav-

ljalo nevarnost, poleg tega so nastopili zastoji v proizvodnji. Rezervnih delov ni bilo.

Avtor je po lastni zamisli predelal štiri stikalne omare. Na novo je preuredil in ugradil avtomatski ter preizkuševalni sistem. Vklapljanje se opravlja s pritiskom na gumb.

Komisija je podelila avtorju enkratno odškodnino v višini 600 N din.

Avtor MIRKO GASAR, strojne delavnice (predlog št. 1810), je s tehniško izboljšavo poenostavil primerjalno orodje za izdelavo čistilnih ploščic za potrebe elektrodnega oddelka. Posebno univerzalno orodje služi za štančanje dvoje vrst ploščic. Avtor je prihranil stroške izdelave enega primerjalnega orodja.

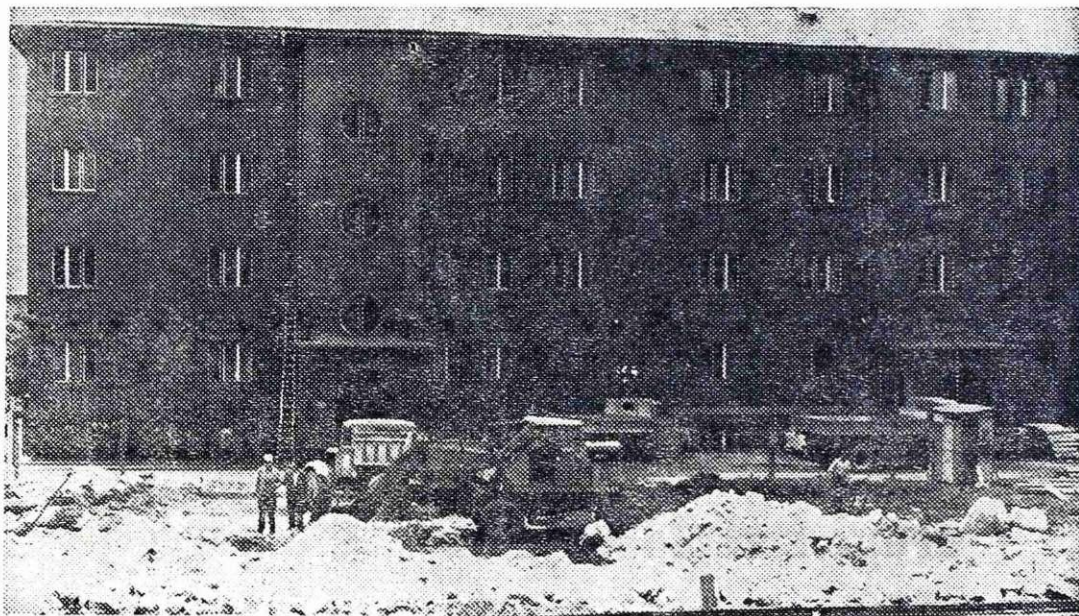
Komisija je avtorju priznala enkratno odškodnino v višini 500 N din.

Na utemeljeno pritožbo avtorjev že objavljenih in potrjenih tehniških izboljšav je komisija odločila, da se predloga ocenita ločeno in sicer v razmerju, predlog št. 1796 - 1400 N din in predlog št. 1797 - 600 N din.

Komisija DS in vodstvo podjetja se avtorjem najtopleje zahvaljuje in čestita k doseženemu uspehu na delovnem mestu.

Pozivamo celoten kolektiv, avtorje, člane DIATI, DIT, delavce delovodje, tehnike in inženirje, k večjemu sodelovanju na področju izumov in tehniških izboljšav.

Sektor za ekonomiko

Nov IBM center v izgradnji

Sredi julija so začeli delavci industrijsko gradbenega podjetja Gradis — gradbeno vodstvo Jesenice, s pripravljalnimi deli za izgradnjo novega IBM centra poleg stavbe upravnih služb.

Tovariš ŽEMVA, gradbeni nadzornik na upravi osnovnih sredstev, nam je povedal, da naj bi trajala gradbena dela oziroma bi morala biti končana do 1. novembra. To bo betonska skeletna stavba. Jeklena strešna konstrukcija bo grajena iz predalčnih nosilcev in krita s cinkovo pločevino. Sedanji objekt nasproti glavne pisarne, v katerem se nahaja mehanografski center, ne ustreza več zahtevam tega procesa. Še posebej velja to za nove IBM stroje, ki jih bodo začeli montirati čim bo objekt dograjen. Omenjeni stroji zahtevajo ustrezne pogoje glede klime in prostora. Predvidevajo tudi, da bi z montažo novih strojev lahko začeli že v novembru. Investicijska vrednost gradbenih del znaša okrog 74 milijonov S dinarjev, gradbena dela pa izvaja GIP — Gradis.

Lojze Dolgan

Oblike integracije v naših zakonskih predpisih

(3. nadaljevanje)

2. Združeno podjetje

Ta oblika združevanja je bila uvedena šele s temeljnim zakonom o podjetjih (Ur. l. SFRJ št. 17/65 z dne 7. 4. 1965). To je nova organizacijska oblika, ki se pojavlja v našem pravnem in gospodarskem sistemu. Določila, ki urejajo to obliko, so v čl. 95 do 122.

Iz čl. 95 je razvidno, da je ta oblika povezovanja predvsem primerna za koncentracijo dejavnosti iz raznih produkcijskih panog (vertikalna

povezava), kakor tudi za koncentracijo v isti produkcijski panogi (horizontalna povezava). Ta člen našteva tudi organizacijske oziroma ekonomske enote, ki se združujejo v združeno podjetje, kot npr. tovarne, rudniki, elektrarne, blagovnice, veliki gostinski objekti itd. Vse našteje organizacije sestavljajo združeno podjetje, še nadalje pa držijo samoupravnost in potrebno samostojnost v poslovanju.

Za združeno podjetje velja posebno določila temeljne-

ga zakona o podjetjih. V primeru, če teh ni ali če tako določajo drugi predpisi, pa se uporabljajo splošni predpisi, ki veljajo za splošni tip podjetja.

Združenemu podjetju kot organizacijski celoti je priznana pravna osebnost, prav tako pa tudi podjetjem (tovarnam, rudnikom itd.), ki so v njenem sestavu, vendar pa morajo kljub temu izvrševati svoje pravice in obveznosti v skladu s samoupravnimi akti združenega podjetja kot enotnega podjetja. Iz tega načela izhaja bistvena razlika med združenim podjetjem in poslovnim združenjem.

Združeno podjetje se lahko ustanovi na dva načina, ki ju določa čl. 96, in sicer:

a) Ustanovitev združenega

Osební dohodki v juliju in januar - julij 68

Ker je ta mesec koledar nanesel tako, da podatke o doseženem osebnem dohodku objavljamo že po izplačilnem dnevu, bo vsak član kolektiva pač presojal osebni dohodek bolj skozi izplačilno kuverto, kot pa na podlagi statistike. Vseeno pa ne bo odveč, če se seznanimo s podatki, ki jih objavljamo vsak mesec, predvsem zato, ker ti podatki v drugi obliki kot izplačilo, kažejo gibanje osebnih dohodkov ene delovne enote proti drugi.

Značilnost julijskega obračuna je predvsem v tem, da tako kakor vsako leto, močno pade število resnično opravljenih ur. Razlog je v tem, da sta v mesecu dva praznika, poleg tega pa še koriščenje dopustov doseže skoraj maksimalno stopnjo. Čeprav je bilo v juliju 31

koledarskih dni in le štiri nedelje, je število opravljenih ur za Železarno le 982.142, medtem ko smo v juniju pri 25 delovnih dnevih opravili 1.008.524 ur. Pri našem sistemu obračuna, ko za izravnavanje visoke odsotnosti v letnih mesecih uporabljamo takoiimenovane »razmejitev«

to pomeni, da k dejansko doseženemu osebnemu dohodku dodamo precejšen delež za kritje plačane odsotnosti. Za primer naj navedem samo podatek, da smo v mesecu juniju odvedli na razmejitve 101.4 milijona S din, iz njih pa »črpali« 74.7 milijona, medtem ko smo v juliju odvedli na razmejitve 96.6 milijona, iz njih pa »črpali« 203.2 milijona S din. To pa nas pravzaprav rešuje tudi pred tem, da bi se osebni dohodki v mesecih, ko je odsotnost najvišja, močnejše znižali.

Sedaj pa podatki:

DOSEŽENI OSEBNI DOHODEK NA ENO OPRAVLJENO URO
v mesecu juliju in v času od I.—VII. 1968

DE	os. doh. za julij		os. doh. I.—VII. 68		Število ur na osebo v I. poll.
	doseženo	pripada po kategoriz.	doseženo	pripada po kategoriz.	
Plavž	489.23	468.54	472.42	449.77	180.0
Martinarna	518.91	493.59	547.04	473.82	184.5
El. jeklarna	487.09	495.60	460.35+	475.75	216.3
Samotarna	417.80	445.99	398.87+	428.13	192.2
Livarne	468.39	475.55	467.47	456.51	193.7
Valj. Bela	559.14	500.61	507.08	480.56	216.9
Prof. valj.	478.60	453.50	460.99+	435.34	207.7
Valj. 2400	460.19	476.05	436.47+	456.99	210.1
Valj. 1300	454.82	454.50	444.68	436.30	205.1
Valj. žice	434.73	481.06	436.04+	461.80	216.5
Čeklovlek	476.74	471.54	460.16	452.66	206.8
Strug. valjev	493.82	509.63	483.12	489.22	191.2
Valj. žice Bela	543.33	535.18	523.84	513.75	216.5
HVŽ	432.92	479.06	433.68+	459.87	203.4
Žebjarna	426.17	465.53	453.83	446.89	201.1
Elektroodni	405.44	418.43	410.99	401.67	181.8
Stroj. del.	540.89	507.62	512.02	487.29	189.9
Stroj. vzdrž.	583.72	535.68	508.45	514.23	195.5
Gradb. vzdrž.	551.46	499.61	516.80	479.60	188.7
Transport	479.47	472.05	453.30	453.14	202.6
PIV	540.43	512.63	501.66	492.10	208.2
El. topl. energ.	576.18	529.67	512.22	508.46	186.0
Vzdrž. el. napr.	594.69	549.22	538.20	527.22	185.4
RTA	650.65	598.33	570.35	574.36	183.2
RO	766.30	719.59	682.63	690.77	192.4
OTK	592.69	578.78	553.80	555.60	190.8
Upravne sl.	562.89	567.76	525.47	545.02	198.4
Železarna	501.11	501.11	481.04	481.04	197.2

Kakor bodo bralci lahko sami presodili, se večina del. enot z doseženim os. dohodkom giblje okrog »začrtane« višine, ki jo predstavlja vrednost del. mest, določene po kategorizaciji. Pri enotah, katerih os. dohodek je v tretji koloni označen z znakom »+« je upoštevano tudi posojilo, ker je bilo le-to dano iz razlogov zaradi katerih enotam posojila ne bo treba vračati.

Odstop nekaterih DE v minus nam že obenem tudi nakazuje problematiko, ki se že dalj časa rešuje. Vzrok je v tem, da pač niso podani za uspešno rešitev potrebni pogoji kot n. pr.: razširitev proizvodnje v el. jeklarni na dve 60-tonski peči, dalje normalizacija razmer v šamotarni po požaru, stara valjarna žice, ki polagoma opušča obseg proizvodnje in HVŽ, ki se neprestano bori s pomanjkanjem proizvodnih delavcev. Kot pa sem ob prikazovanju gibanja osebnih dohodkov že večkrat omenil, pa je poglavje zase, delovni čas. Nekaterim DE prikazano poprečje pomeni zaslužek na skrajšani del. teden, drugim pa na normalnega, nekaj DE pa je takšnih, da so tudi ob reduciranjem ali skrajšanem tedniku imele »podaljšan« tednik. Takšno stanje pa bo razumljivo ostalo tudi po ponovni uvedbi normalnega časa za vzdrževalce in upravo, le z razliko, da se nekoliko menja število enot, ki so v letošnjem letu imele takšen ali drugačen delovni čas. Ob upoštevanju te ugotovitve pa dobijo tudi prikazani podatki o doseženem os. dohodku na eno uro, nekoliko drugačno vrednost.

SM

Dopisujte v Železarja

Spet tragični dogodek

V razdobju osmih dni je bilo treba kar dvakrat izobesiti na drogu pred glavno pisarno črno zastavo, ki običajno opozarja na to, da smo v Železarni na tragičen način izgubili svojega sodelavca.

V noči od 12. na 13. avgusta se je smrtno poškodoval devetnajstletni Zvonko Josipović, I. premikač na ozkotirni progi v DE transport. Istočasno je dobil opekline po telesu tudi sodelavec Zdravko Majdanac, čistilec preboda.

Do kolektivne nezgode s hudimi posledicami je prišlo v martinarni, ko je pri manipulaciji z žerjavom zdrsnila banja s tekočo žlindro iz platoja. Žlindra se je razlila in sodelavec Zvonko Josipović, ki je bil v bunkerju ob progi, je dobil tako hude poškodbe, da je bil na mestu mrtev. Lažje poškodovanemu sodelavcu Zdravku Majdancu so nudili prvo pomoč na rešilni postaji, nato pa so ga odpeljali v jeseško bolnišnico, kjer je na zdravljenju.

Pokojnega Zvonka Josipovića, ki je bil v naši Železarni zaposlen poldrugo leto, so na željo njegovih svojcev preteklo sredo odpeljali v rojstno vas Motike pri Banja Luki, kjer so ga včeraj pokopali.

-or

podjetja s pogodbo o spojitvi ali pripojitvi, pri čemer podjetja, ki se integrirajo v enotno podjetje, izgubijo lastnost podjetja oziroma položaj samostojne gospodarske organizacije, še nadalje pa zadržijo pravno sposobnost in zato tudi pravice ter obveznosti civilnega prava, ki so obstajale pred združitvijo. Ta oblika nastanka z opisanim položajem gospodarskih organizacij mora biti s pogodbo posebej dogovorjeno.

b) Ustanovitev združenega podjetja iz že obstoječega enotnega podjetja na podlagi statuta in pogodb. Delavski svet podjetja mora v tem primeru sprejeti statut združenega podjetja, šele potem pa se sklenejo pogodbe med združenim podjetjem in or-

ganizacijami oziroma deli podjetja, ki jim je priznana pravna osebnost.

Na podlagi določb statuta in pogodb se morajo opraviti tudi druge naloge, ki zagotavljajo opisani položaj združenega podjetja in organizacij, ki so vanj vključene. Uvesti se mora ustrezno knjigovodstvo, prav tako se morajo formirati z zakonom, statutom ali pogodbo določeni skladi, sprejeti se morajo tudi skupni samoupravni akti, ki jih določa statut.

O ustanovitvi združenega podjetja v obeh oblikah odloča delovna skupnost z referendumom, ustrezne akte pa na podlagi čl. 48 sprejme delavski svet. Tudi pogodbe o ustanovitvi sklepa delavski svet, ne pa direktor. Ni pa

potreben noben sprejem akta o ustanovitvi podjetja, ker gre vedno že za obstoj vsaj enega podjetja in so morali biti že ob njegovi ustanovitvi izpolnjeni splošni in posebni pogoji, ki jih zahteva zakon, posebne tehnične, delovno varstvene in sanitarne zaščite. Tako za poslovno združenje kakor tudi za ustanovitev združenega podjetja pa je potrebna izdelava proizvodno-tehničnih in ekonomsko finančnih analiz ter njihovo proučevanje v primeru, ko se združeno podjetje ustanavlja iz doslej samostojnih podjetij, ali s spojitvijo ali s pripojitvijo.

Čl. 97 določa, da organizacije v sestavi združenega podjetja delijo svoj dohodek, neposredno obračunavajo ob-

veznosti do družbene skupnosti in razpolagajo s sredstvi skladov, ki se stekajo vanje iz njihovega dohodka. Iz tega izhaja načelo enotnosti podjetja (enotni plan, skupni skladi, enotna poslovna politika), kar je prav tako značilnost združenega podjetja, ne pa tudi poslovnega združenja, kjer je enotnost članic ustvarjena le na določenih področjih delovanja, ki so dogovorjena s pogodbo. Organizacije v okviru združenega podjetja imajo večjo samostojnost kot delovne enote, tovarne in obrati, toda manjšo kot članice poslovnega združenja. Združeno podjetje se vpiše v register, če pogodba določa za integrirane organizacije prej

omenjene lastnosti oziroma pravice, za celotno podjetje pa lastnost združenega podjetja. V register se vpiše tako združeno podjetje kot organizacije v njegovem sestavu. Zato imajo te organizacije tudi pravico sklepanja pogodb v zvezi s svojim poslovanjem, iz tega pa izhaja tudi samostojna gospodarsko kazenska in upravno-kazenska odgovornost. Za obveznosti integrirane organizacije predvsem odgovarja sama organizacija, vendar pa subsidiarno odgovarja tudi združeno podjetje in druge organizacije, ki ga sestavljajo. Posledica take medsebojne odgovornosti pa je, da nad posamezno organizacijo ne more biti uveden stečaj.

V drugi fazi 28 objektov aglomeracije

(Nadaljevanje s 1. strani)
od 7 mm, bodo lahko ustavili delo v stari valjarni žice. Približno 17 mesecev po odstranitvi rak s sedanega gradbišča aglomeracije pa že lahko računamo, da bodo vse naprave aglomeracije usposobljene za poizkusno obratovanje.

Tov. Golc je nadalje opozoril na čiščenje dimnih plinov in povedal, da je prvoten poljski projekt predvideval čiščenje dimnih plinov na podlagi ciklonov v obsegu 85 %. S tem projektom pa nismo bili zadovoljni, ker bi še vedno imeli dnevno količino 7 ton prahu, ki bi izhajal skozi novi dimnik. Le-ta bo postavljen prav tam, kjer so danes še rake. Zato smo se odločili za drugo varianto in podpisali pogodbo za dobavo elektro filtra na suhi podlagi, ki zagotavlja stopnjo čiščenja dimnih filtrov v obsegu 99 %. Novi elektro filter bo dobavila firma Lurgi iz Zahodne Nemčije, in sicer kompletno s konstrukcijo.

Kar zadeva montažo opreme v objektih aglomeracije,

naj omenimo, da je doslej že skoraj izgotovljena montaža mešalnega bobna v objektu 19, tako da so ga nekajkrat lahko že zavrteli. Montiran je tudi pogon sintra v objektu 22 — in pa kompletna nosilna konstrukcija. Začeli so tudi z montažo plinovoda za odvajanje dimnih plinov, ki ima premer 2,5 m. Predvidevajo tudi začetek montaže hladilnika sintra. Montažna dela na nosilni konstrukciji, ki jih izvaja montažni oddelek Železarn, pa so že v zaključni fazi.

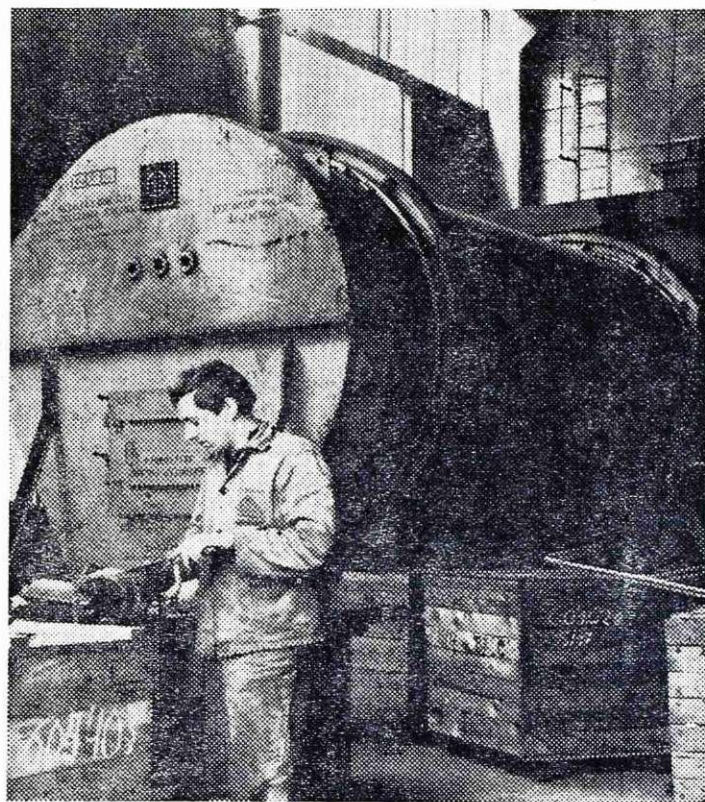
Nova aglomeracija je gradjena tako, da bo ustrezala končnemu stanju rekonstrukcije, tako da bo nov plavž, ki je bil pred kratkim kupljen na Poljskem in bo dobavljen v letu 1970, oskrbovan s fizikalno in kemično dobro pripravljenim vložkom. Zanimivi so tudi nekateri podatki o novem plavžu. Delovni volumen plavža bo 500 m³, premer talilnika bo 5 m, plavž pa bo imel tudi 12 pihalnic za dovajanje zraka. Dnevna zmogljivost bo znašala okrog 800 ton in bo štirikrat večja od sedanjih plavžev. Seveda

bo zmogljivost plavža odvisna od odstotka železa v vsipu, ki ne bo vedno enak. Ustrezno bo treba povečati kavperje in sicer za 6 m, o njihovi rekonstrukciji pa je bilo v Železarnju objavljenih že nekaj poročil. Nov plavž bo zgrajen za sedanjimi rakami pod žerjavnimi programi za plavžem št. 2.

Gradbena dela na objektih prve in druge faze aglomeracije izvajata gradbeni podjetji Gradis in Sava. Žerjave je dobavil Litostroj iz Ljubljane, domačo opremo pa Strojna tovarna iz Trbovelj. Montaža konstrukcije hal in transportnih mostov je zaupana podjetju Kovinarska iz Krškega ter tovarni Metalka iz Maribora in podjetju za obnovo tirnega materiala v Ljubljani. Vsa dela so bila oddana izvajalcem na podlagi konkurenčnih pogodb. Elektro opremo bo dobavilo podjetje Rade Končar iz Zagreba ter Industrijsko montažno podjetje iz Ljubljane. Strojno opremo bo montiralo podjetje Hidromontaža iz Maribora, elektro opremo pa Rade Končar iz Zagreba. Ra-

zen omenjenih podjetij je še več drugih manjših, katerim so zaupana vzporedna dela (okna, vrata, stopnice, ple-

dela izgotovljena v 17 mesecih, kot je predvideno v programu, pa bo treba zagotoviti potrebne pogoje in pre-

Montaža mešalnega bobna v objektu 19, je že skoraj dogotovljena

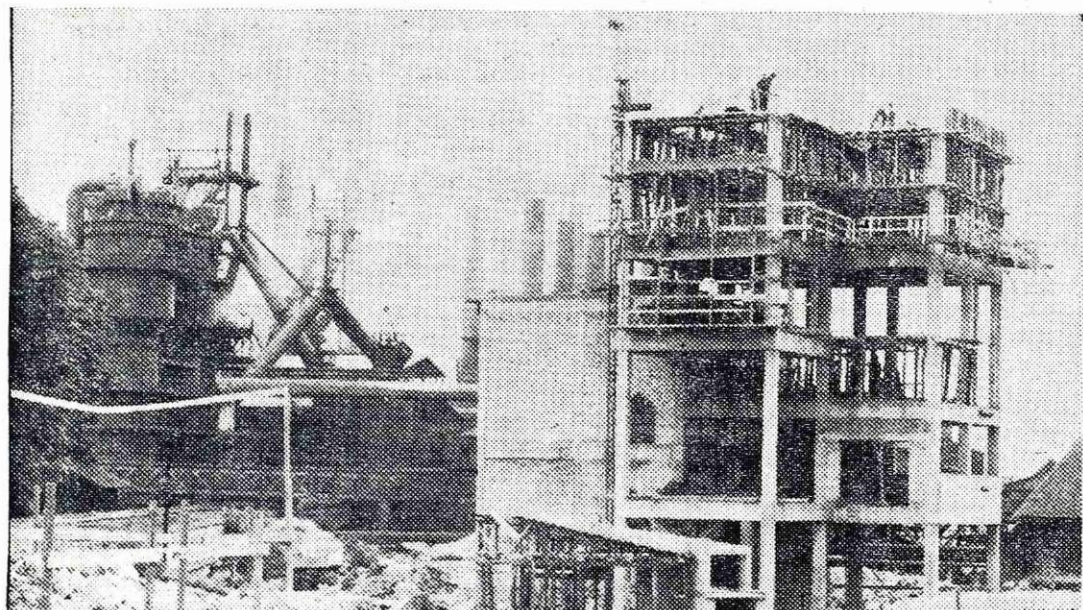
skanje, obloga transportnih mostov itd.).

Glavni objekt nove aglomeracije je bil izdelan pri firmi Biprohut na Poljskem, vse ostale projekte oz. načrte pa so izdelali pri podjetju Slovenija projekt v Ljubljani pod vodstvom dipl. inž. Marjana Cirmana. Arhitektura objektov je zelo lepa in je zato omenjeno podjetje dobilo že lepa priznanja.

Iz našega razgovora s tov. Golcem je bilo razvidno, da so dela na gradbišču v polnem teku oz. bodo zastavljena, čim bodo odstranjene rake, ki dovajajo vodo za pogon stare valjarne žice na Jesenicah. Da pa bodo vsa

mostiti ovire. Najtežja ovira ki pa je hkrati tudi največja, pa so rake, ki bodo morale ostati na gradbišču tako dolgo, dokler v stari valjarni žice ne bo ukinjena proizvodnja žice. Nova aglomeracija je za delovno enoto plavž in za celotno Železarno tolikšnega pomena, da bomo o gradbenih in montažnih delih ter montaži strojne in elektro opreme morali v prihodnje bolj pogosto poročati. Prav tako bomo morali našim bralcem v prihodnje posredovati več podatkov o pripravah za izgradnjo novega velikega plavža, ki naj bi ga začeli graditi čez dve leti.

-or

Med gradnjo presipne postaje na gradbišču nove aglomeracije

Proizvodnja grodlja danes in jutri

(nadaljevanje in konec)

AVTOMATIZIRANO OBRATOVANJE PLAVŽEV

Kontrola obratovanja plavžev je danes že zelo mehанизirana in tudi avtomatizirana. To velja posebno za zakladanje vsipa, dodajanje tekočega ali plinastega goriva skozi pahalce in obratovanje kavperjev.

Nadaljni korak, ki bo kmalu omogočil popolnoma avtomatizirano obratovanje plavžev, je uporaba elektronskih računalnikov. Te naprave danes že uporabljajo na nekaterih plavžih na Japonskem in tudi v Evropi. Vendar se pojavljajo pri uporabi elektronskih računalniških strojev nekatere težave, za katere pa

kaže, da jih bodo kmalu odstranili. Šele potem bo prišel popolnoma avtomatiziran način obratovanja plavžev do prave veljave.

ZAKLJUČEK

Na podlagi vseh dosedanjih izvajanj lahko pri današnjem in bodočem razvoju proizvodnje grodlja v plavžih postavimo naslednje zaključke:

1. Glede na vedno večje uveljavljanje kisikovih konvertorjev za proizvodnjo surovega jekla, narašča tudi potreba za večjo proizvodnjo grodlja. Vzporedno s tem je postal izredno važen ekonomski dejavnik v železarski industriji, tudi njegova cena.

2. Japonski plavžarji so

uspešno preizkusili vrsto tehnoloških ukrepov pri obratovanju plavžev, katerih namen je bil povečati njihovo storilnost in znižati ceno grodlja. Med te ukrepe spadajo priprava vsipa, visoka temperatura vpihanega zraka, kontrola vlage v vpihanem zraku, dodajanje koksa, dodajanje tekočega ali plinskega goriva, povišanje pritiska na žrelu in povečanje dimenzij plavža. Te ukrepe bo treba razvijati in izpopolnjevati tudi v bodoče.

3. V zvezi s prevozom surovin za potrebe plavžev bo treba graditi še večje specializirane ladje in še nadalje povečevati nakladalne ter razkla-

dalne zmogljivosti v zato urejenih pristaniščih.

4. Količina sintra in peletov v plavžih se bo postopoma približevala 100%. Vzporedno s tem bodo tekle raziskave o možnosti uporabe železove gobe kot del vsipa v plavžih.

5. Temperatura vpihanega zraka se bo zvišala do 1300°C. Ustrezno bo naraščala tudi količina dodanega tekočega ali plinastega goriva.

6. Dodajanje kisika in obratovanje z visokim pritiskom na žrelu bo vplivalo še na nadaljnje povečanje storilnosti plavžev. Za ekonomsko utemeljenost uporabe kisika bo važna njegova nizka cena. Pri uporabi visokih pritiskov na žrelu bo treba izpopolniti zaporno napravo na žrelu, da bo lahko čim dalj časa

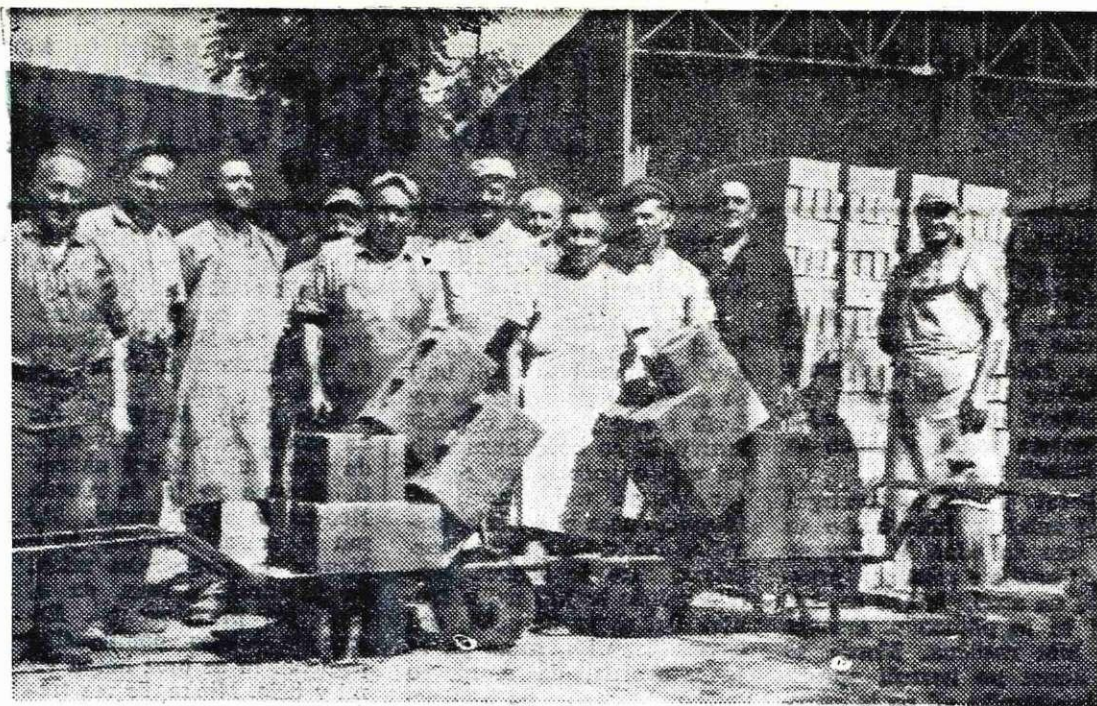
obratovala pod pritiskom do 2 kg/cm².

7. Dimenzije plavžev bodo postajale vedno večje. V bližnji bodočnosti bodo gradili plavže s koristno prostornino prek 2700 m³. Pri takšnih plavžih lahko pri koriščenju moderne plavžarske tehnike in dobro pripravljenem vsipu, računamo na dnevno proizvodnjo okoli 7.000 ton grodlja.

8. Z uporabo elektronskih računalniških strojev bo postalo obratovanje plavžev popolnoma avtomatizirano.

9. Na bodoči razvoj plavžarskega procesa bo imel tudi velik vpliv razvoj energetskih virov. Tu gre predvsem za kvaliteto koksa, ceno tekočih in plinastih goriv ter kisika.

Prevedel in priredil inž. Avgust Karba

Druga izmena naših nekdanjih sodelavcev — upokojencev pri izdelavi opeke

Upokojenci še vedno aktivni

Na Stari Savi, nasproti graščine lahko vsak dan vidimo upokojece, ki izdelujejo opeko iz žlindre, da jo nato lahko naročniki z avtomobili odvažajo na svoja gradbišča.

Na obratovodstvu šamotarne smo se pozanimali za podatke o proizvodnji in doseženih uspehih naših upoko-

jencev. Podatki kažejo, da opeko iz žlindre naši upoko-jenci izdelujejo že dvajset let. Letna zmogljivost naprave je tolikšna, da bi lahko izdelali 160.000 kosov kvadratov oz. 24 milijonov zidakov normalnega formata.

Pri izdelavi opeke je zaposlenih 22 upokojevcev v dveh izmenah. V eni izmeni

je treba izdelati 500 kosov kvadratov ali pa 3.300 normalnih zidakov. Kvader tehta 20 kg, normalni zidak pa 2 kg. Tako je vsak od enajstih delavcev v izmeni obremenjen s prenosom, nakladanjem ali razkladanjem 10.000 kg plavžne žlindre, ki je potrebna za izdelavo že omenjene količine opeke. Letno porabijo okrog 4.300.000 kg žlindre in okrog pol milijona kg cementa. Naročil je vedno dovolj, trenutno pa imajo zagotovljeno delo do sredine prihodnjega meseca. Največ opeke naročajo in kupujejo naši delavci za gradnjo stanovanjskih hiš, garaž, drvarnic in drugih objektov. Opeko dobijo po lastni ceni za kvader 158 din, za normalni zidak pa 16 din. V tej ceni ni upoštevan običinski davek na promet, ki bistveno poveča prodajno ceno, tako da znaša 203 din za kvader ter 18 din za normalno opeko.

Obratovodja šamotarne tov. Stana je zelo pohvalil prizadevnost naših upokojevcev, njihovo delovno disciplino, tovariške odnose in pravi, da so lahko vzor tudi mnogim našim sodelavcem v obratih Železarnice. Med delavci, ki so zaposleni pri izdelavi opeke, nekateri že od vsega začetka, drugi pa po več let, je več takih, ki so bili v Železarni zaposleni po 40 let na težkih delovnih mestih. Žal na sliki ni zajeta tudi prva izmena. Prav tako med njimi ni Jakoba Šranca in Franca Breganta, ki sta mnogo prispevala s svojim zgledom in delom k organizaciji dela ter doseženim uspehom. Iz zdravstvenih razlogov in zaradi družinskih razmer nista več zaposlena pri izdelavi opeke. Našim upokojevcem iz prve in druge izmene želimo, da bi tudi v prihodnje delali tako uspešno in bili še naprej zgled mnogim mlajšim sodelavcem.

Pojasnilo varnostne službe

V zvezi s člankom Ne tako, tovariši, objavljenim v Železarju, ki zadeva Petra Prevca, dajemo na njegovo željo naslednje pojasnilo:

Varnostna služba ZJ je na podlagi prijave o manipulaciji z materialom v zadevi Petra Prevca, stvari takoj raziskala ter ugotovila naslednje:

Prevca je imel dokumentacijo za izvoz materiala; dovoljenje in dobavni list sta dala Košnik in Goričnik iz UOS, kar sta v svoji izjavi tudi potrdila. Ker se je ugotovilo, da je bil med naloženim odpadnim materialom pripravljen za izvoz iz podjetja, naložen tudi kakoviten material, je bil Prevca pozvan

na zaslišanje, material pa kljub izstavljeni dokumentaciji zadržan in vrnjen prizadetemu obratu.

V zvezi z gornjim je bil Prevca opozorjen na prekrščenje dovoljenja pri izbiri materiala in varnostna služba je smatrala, da je s tem postopek zaključen. O zadevi je bilo obveščeno obratovodstvo HVZ, prav tako pa tudi vodja delovišča, kjer je bil material naložen.

Pripominjamo, da tako varnostna služba ukrepa vedno, kadar je naloženega materiala več, kakor izkazuje izvoznica, ali kadar se kvaliteta ne ujema z dobavnico.

Varnostna služba

Izšla je druga številka Železarskega zbornika

Ta teden so v vseh treh slovenskih železarnah in na Metalurškem inštitutu v Ljubljani razdelili 2. letošnjo številko Železarskega zbornika. Številka obsega 88 strani in je doslej najbolj obsežna.

V 2. številki je objavljenih pet člankov, ki so jih pripevali avtorji iz železarne Ravne in Metalurškega inštituta v Ljubljani, njihovi prispevki pa so ilustrirani z več kot sto risbami in slikami.

Bralci Železarskega zbornika pa bodo v kratkem pre-

jeli tudi 3. številko, ki bo v tiskarni v Kranju kmalu dotiskana. Za železarski zbornik, ki ga izdajajo vse tri slovenske železarne in Metalurški inštitut v Ljubljani, vlada precejšnje zanimanje v številnih podjetjih in ustanovah v državi in tudi izven naših meja. Do konca leta bodo naročniki ter strokovnjaki v slovenskih železarnah in na Metalurškem inštitutu v Ljubljani prejeli še dve številki Železarskega zbornika.

— or

— or

URBANIZEM IN CIVILNA ZAŠČITA

(Nadalj. in konec)

Najbolj učinkovit zaščitni ukrep v industriji je podzemeljska graditev, ta pa je povezana z vrsto težav in zlasti še z velikimi materialnimi stroški. V urbanističnih načrtih za mesta naj bo predvidena decentralizacija industrije: graditev industrije z manjšo zmogljivostjo, ločitev posameznih obratov določene tovarne, če to dovoljuje sistem dela in proizvodni proces, upoštevati je treba prevozne stroške in decentralizirati tudi prometne zveze. Pogosto se dogaja, da v urbanističnih načrtih določajo za industrijo koncentrirana področja, s čimer narašča možnost razdejanja v vojnem času, čeprav je to področje ločeno od ostalega mestnega organizma. Zaradi surovinskih baz pogosto gradijo na enem samem mestu objekte z veliko zmogljivostjo, namesto da bi zgradili več manjših s skupno enako zmogljivostjo, kar bi bilo bolj v skladu z zahtevami civilne zaštite.

Kakor vidimo, je vrsta vprašanj, ki bi jih bilo treba urediti vzporedno z urbanističnimi nalogami v mestih. Vsekakor ni lahko naloge vedno usklajati s stališča zaštite z drugimi komponentami, ki vplivajo na urejanje posameznih elementov v urbanističnem načrtu. Marsikaj pa se da storiti, da se ugotovi številnim zahtevam zaštite, ne da bi taka ureditev nasprotovala urbanističnim načrtom in številnim činiteljem pri reševanju urbanističnih problemov. Prav gotovo je opaziti v sodelovanju med civilno zaščito in urbanisti in doslej določene uspehe, ker so zahteve civilne zaštite v mnogih primerih skladne s sodobnimi urbanističnimi načeli. Ker pa se to vprašanje tiče tudi koristi drugih gospodarskih organizacij in ker je od njegove ureditve odvisno življenje, delo, počitek, razvedrilo in gibanje ljudi, to ni problem izključno civilne zaštite in urbanizma, marveč bi se morale ukvarjati z njim tudi prizadete organizacije, ustanove in vsak državljan posebej.

Slavko Tarman

Ljudje so leteli po zraku, kot bi imeli krila

»CELO ZMAGA, BI V MOREBITNI VOJNI IMELA ZARADI OGROMNE RUSILNE MOČI SODOBNEGA OROŽJA ENAKE MATERIALNE IN DRUŽBENO POLITIČNE POSLEDICE KOT TOTALEN PORAZ...« (TITO)

Poskusna eksplozija atomske bombe v Alamogordur, v puščinskih predelih Nove Mehike (ZDA), 16. julija 1945 je datum, ki pomeni za človeštvo uvod v novo obdobje, v atomsko dobo. Temu prvemu poskusu je sledilo še mnogo drugih, tako v Ameriki kot v Rusiji in drugje.

Nekdo, ki je videl eksplozijo prve atomske bombe, je takole opisal takratne dogodke:

»V trenutku eksplozije je zasijala svetloba, veliko močnejša od sonca. V kraju, ki je bil 190 km daleč od eksplozije, je bilo nekaj sekund svetlo kot podnevi. Jekleni stebel, ki je na njem visela bomba, je popolnoma izginil. Zaradi visoke temperature, nastale ob eksploziji, se je jeklo spremenilo v plinasto stanje. Okoli stebra je nastal krater, dolg 800 in širok 400 m. Pesek se je pretopil v steklo. Zračni pritisk v središču eksplozije je meril več deset milijonov atmosfer. iz kraja eksplozije se je širil eksplozivni val, ki je presegal hitrost zvoka in je rušil vse, kar mu je bilo na poti. Opazovalce, ki niso bili skriti v varnih zakloniščih, je vrgel po tleh, čeprav so bili dvajset kilometrov od eksplozije. Razen tega delujejo uničujoči radioaktivni žarki iz razpadlih produktov (iz »atomskega eksploziva«) smrtno na vsa okolna živa bitja. Vseposod popolno razdejanje. Človeška domišljija si doslej še ni mogla predstavljati tako strašnega razdejanja, kot ga je pokazala kruta resničnost atomske bombe.«

Sestega avgusta 1945 zjutraj je eksplodirala nad Hirošimo na Japonskem prva atomska bomba, tri dni kasneje pa druga nad mestom Nagasaki. Za boljše razumevanje primerjajmo učinek atomske bombe z navadnim eksplozivom. Američani, ki so 9. marca 1945 bombardirali Tokio z 279 letječimi trdnjavami, so odvrgli na japonsko prestolnico 16.670 ton bomb. Takrat so povzročili približno enako razdejanje kot nekaj mesecev kasneje v Hirošimi z eno samo atomsko bombo. Američani so metali na Japonsko samo zažigalne bombe, enako so delali Angleži, ko so bombardirali Hamburg in Dresden.

Ko so Angleži bombardirali Hamburg, so pri enem samem napadu zažgali 16.000 velikih poslopij, zaradi česar se je ponekod v mestu dvignila temperatura na 800 stopinj Celzija. Kot meh je veliko požarno področje vsesavalo okoliški zrak in povzročilo velikanski vihar, podoben japonskemu tajfunu. Silen veter je trgal iz zidov vrata in okna, njihovi goreči sestavni deli pa so leteli visoko po zraku.

(nadalj.)

● sodobna obrambna vzgoja ● sodobna obrambna vzgoja ● sodobna obrambna vzgoja ● sodobna obrambna vzgoja ● sodobna obrambna vzgoja ●

Moja mama je bila med vojno aktivistka in obveščevalka. Zbirala je hrano ter orožje in obveščala partizane o oborožitvi in premiku vojaštva na Bohinjski Beli. Večkrat, posebno ob nevarnih dneh, pa je prenašala tudi partizansko pošto.

Teklo je zadnje leto vojne in mama je dobila nalog, da odnese važno sporočilo na K-1, t. j. koroškimi kurirjem, ki so se zadrževali v Rovtjih pod Golico. Naloge se je razveselila, saj je bil med koroškimi partizani — kurirji tudi njen brat Lojze — Slavc in nečak Vinko — Sašo.

Bila je lepa nedelja. Z mlajšo sestro Ančko sta naložili v nahrbtnike razne dobrote priložili sta tudi tobak in cigarete. Z vlakom sta se odpeljali proti Jesenicam. Na poti z Jesenic proti Rovtom sta se posluževali bližnjic, ker sta se tako oprtani bali srečati kakšnega domačega izdajalca. Mama je pred tem že imela opravka z njimi, vendar tega ni povedala mlajši sestri, da je ne bi bilo preveč strah. Na Prihodih sta se najprej zglasili pri Jerci in vprašali, če je pot prosta. Jerca jima je zagotovila, da ni nobene nevarnosti in da lahko brez skrbi nadaljujeta pot. Veseli sta se napotili naprej in se kar oddahnili, ko sta zavili pri transformatorski postaji na spodnjo pot, ki je peljala k Mentnovi domačiji. Tam je prebival partizanski očka Stefan. Partizani so bili tam kot doma, saj je imel za vsakega boderilno in prijazno besedo. Utrujeni od strme poti sta se približevali omenjeni hiši. Na pragu ju je najprej pozdravil z laježem mali psiček, takoj za njim pa se je smejoč pojavil očka Stefan. Povabil ju je v hišo in povedal, da se mu zdi čudno, ker ni nobenega od kurirjev blizu. Tolažil ju je s tem, da so gotovo zaposleni z gradnjo novega taborišča. Mama je prinesla važno sporočilo, katerega je bilo treba oddati na vsak način. Vedela je,

kje imajo taborišče in se zato odločila, da jih bo poiskala, pa čeprav bi morala prav na vrh Golice. Sestri je svetovala, naj jo počaka, vendar je ta na vsak način hotela z njo.

Tako sta si zopet nadeli nahrbtnike in se začeli vzpenjati proti Golici. Pot je bila strma in utrudljiva. Sonce je močno pripekalo in sneg pod nogami je bil ves mehak. Mama je budno opazovala sledove čevljev. Tovarišu Tonetu je priiskrbel čevlje, ki so bili podkovani na poseben način, tako da jih ni bilo moč zamenjati. Sporočilo je bilo namenjeno njemu, zato ga je bilo treba poiskati. Vedela je, da bosta tam, kjer bo Tone, tudi njen brat Lojze in nečak Vinko, ki mu je bilo komaj 15 let in je bil najmlajši med kurirji. Sled ju je pripeljala na sončno jaso, nekako sredi Golice. Stopila sta tiho in previdno in že sta jih uzrli, kako se grejejo na soncu kakor martinčki. Presenečeni so ju pozdravili in se zelo čudili, kako sta jih našli. Mama je brez besed pokazala na Tonetove čevlje in vsi so se nasmejali. Najprej so seveda hoteli izvedeti domače novice, nato je sledilo poročanje o važnih dogodkih, najprej pa jih je zanimalo, če sta prinesli kaj cigaret. Ponudili sta jim razne jedi, ki sta jih prinesli.

Veselo so kramljali, le nečak Vinko je moral od časa do časa pogledati, če ni v Rovtjih obešen znak za nevarnost (to je bila rdeča odeja zraven bele ruhe, obešena čez balkon). Ker znaka za nevarnost ni bilo, so se počutili varne in bili precej glasni. Stefan, sin partizanskega očka, je povedal nekaj krepkih, tudi Tone ni zaostajal. Nečak Vinko pa se je medtem lotil sladkarij, ki sta jih prinesli nalašč zanj, ostali tovariši pa so bili seveda bolj veseli cigaret. Vsi so bili veselo razporeženi, le brat Lojze je bil nekam tih. Ležal je na robu z drevjem obrasle skale, ki

Spomini iz NOB

Dva dogodka iz par

je štrlela iz pobočja ter omogočala dober razgled. Z daljnogledom je skrbno opazoval okolico, kot bi nekaj slutil vendar ni opazil nič sumljivega. Poldne se je nagibalo k večeru in začeli sta se odpravljati, da ne bi zamudili večernega vlaka. V slovo so si stisnili roke.

Tedaj je tišino pretrgal dolg rafal iz brzostrelke in za tem še eden. V hipu so imeli orožje v rokah, pripravljeno na strel. Ugibali so, kaj naj bi to pomenilo. Mnenja so bila različna. Morda se je komu po nesreči sprožila brzostrelka ali pa je ustrelil srnjaka? Hip nato pa je kar padel mednje kurir Petko in zavpil: »Nemci! Prišli so iz Javornika čez Savske jame, že obkoljujejo.« Tone se je z brzostrelko v rokah pognal naprej in zavpil: »Za menoj!«

Za premišljevanje ni bilo časa. Mama je vedela, da mora na vsak način domov. Pogledala je navzdol in ugotovila, da spodaj še ni Nemcev. Bliskovito sta se s sestro pognali po strmini navzdol, vedoč, da je to tek na življenje in smrt. Sestri je mimogrede zavpila, naj ne teče naravnost, ampak cik-cak, da je ne bi zadeli. Krogle so jima švigale okrog ušes, vendar sta po zaslugi tovarišev, ki so jima krili umik, le prišli do Mentnove domačije. V hiši sta smučarske hlače zamenjali s krili in se v diru pognali po klancu navzdol proti Jesenicam. Minilo je le nekaj minut, ko so pridrveli Nemci in od partizanskega očka hoteli izvedeti, kje sta partizanki, ki sta tekli proti njihovim hišam. Izgovoril se je, da ni videl nikogar. V rekordnem času sta prispeli na Jesenice, srečni, da ju ni

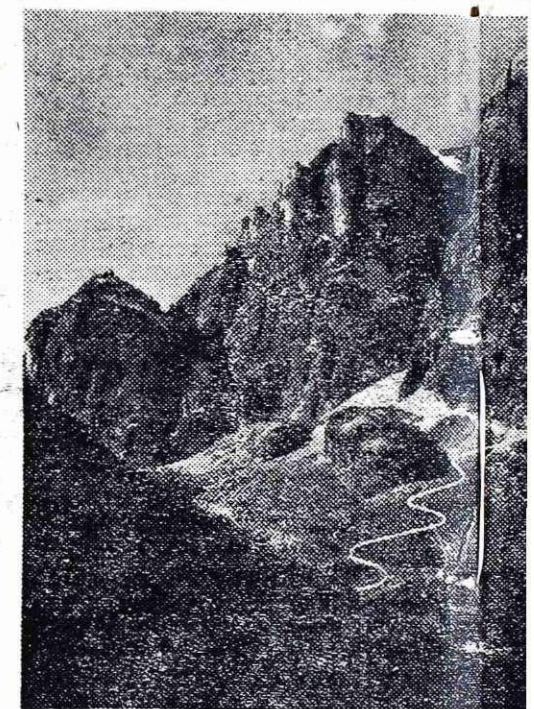
so ujeli. Skrbelo ju je le, kaj je s tovariši. So se srečno umaknili?

Po vrnitvi domov je mama čakal še en razburljiv dogodek. Njihova hiša stoji bolj na samem, zato so se ob večerih redno pri njih oglašali kurirji, ki so imeli blizu njih pri mostu javko. Prav ta večer pa so tod patrolirali Nemci. Mama bi morala prepeljati čez most mladega partizana, zato je Nemce zvalila v hišo in jim nalila žganja. Sestri je naročila, naj ostane pri njih, sama pa se je izgovorila, da mora po mleko, čeprav ga je bilo doma na pretek. Stopila je k sosedovim in prosila Minko, naj gre pred njihovo hišo na stražo. Budno naj pazi in če bi prišel kak partizan, naj ga opozori, da so v hiši Nemci. Minka je rada ustregla in takoj odšla z mamo ter se postavila pred hišo. Mama je pomirjena odšla proti mostu čakati tovariša, katerega naj bi prepeljala čez most. Nestrpnost jo je razganjala, ker ga ni in ni bilo. Minilo je že več kot pol ure in vsa premražena in nejevoljna se je napotila nazaj domov, misleč da je že sam šel čes Savo ali pa se je iz neznanega razloga zamudil kje na vasi. Vsa zamišljen je stopila na domače dvorišče prav v trenutku, ko je sosedka zgrabila Nemca za vrat in mu hotela preprečiti, da bi vstopil v hišo.

Sosedovo Minko je pustila na straži pred hišo. Ob večerih je bilo še precej hladno in Minko je začelo zebsti. Skočila je domov po plašč in se takoj vrnila. Med tem časom je Nemec, ki ni bil vaju žganja, odšel na dvorišče, ker mu je postalo slabo. V trenutku, ko se je

hotel vrniti v hišo, je pritekla Minka, ga zgrabila za ovratnik plašča, misleč, da je partizan in zavpila: »Ne noter, notri so Nemci!«. Nemec se je bliskovito obrnil, jo zgrabi za roke in zavpil: »Was!« (kaj). Mami je šlo na smeh, vendar je vedela, da mora takoj nekaj ukreniti. Skrbelo jo je, če morda Nemec le ni razumel, kaj mu je rekla. Stopila je k Nemcu in mu potihoma rekla, da je sosedova reva, da ni čisto pri pravi pameti. Nemec je Minko pomilovalno pogledal in se brez besed vrnil v hišo. Minka, še vsa tresoč se, je samo začudeno gledala in vprašala mamo, kaj mu je rekla, da jo je tako hitro zapustil. Ko ji je povedala, sta se do solz nasmejali. Končno so se Nemci od-

pravili in za Domači so odšli k počitnemu dnevu gla zaspati. Mami je s to predvsem p tovariš, ki b pomočjo čez zamudil in l prečkati mo zasedo. Tola slijo, da bi tem oglašil. Njeno razgla zmotil rafa večji glas j Kupljenjka. pri okni in slušala strel srečo ni dolj dala je išina kaj se je z njala spane

Cima Tosa (3.173 m) in Crozzon di Brenta te sestavek na 8. strani)

Od Kranjske gore do Mangarta

Z namenom, da našim delovnim ljudem približamo lepote naše ožje in širše okolice ter morda skozi to tudi vzbudimo zanimanje za obisk teh krajev, bomo na tem mestu objavljali zapise o zanimivostih in lepotah naših krajev.

1
Kot marsikdo, smo jo tudi mi mahnili v gore z avtom. Potovali smo po lepi alpski cesti iz gornjesavske doline ter po gornjesoški dolini. Vse, kar je lepega, zanimivega in zgodovinskega, smo si ogledali. Peš seveda smo pohiteli v ozke gorske doline in se potrudili tudi na vrhove gora.

Po pičlem kilometru vožnje iz Kranjske gore smo se že ustavili. Namenili smo se v ozko gorsko dolino Malo Pišnico. Krenili smo peš na desno v gozd po vozni poti,

ki je kmalu prešla v lepo široko stezo, ki se je v ključih vila navzgor ter nas po četrtni hoji pripeljala v skalnat svet kakih 250 metrov visoko nad strugo hudournika Mala Pišnica. Poseben užitek je bila nadaljna hoja, ko smo se vzpenjali po številnih lesenih mostičkih, ki vodijo prek prepadov in strmih grap. Na nasprotni strani smo občudovali razrvano skalovje Škrbinjeka, na zahodu se je dvigala v nebo Mojstrovka in rateške gore. Steza se je kmalu priključila na vozno pot, ki se je vila sko-

zi bujen gozd s številnimi podrtimi in trohnečimi debeli. Vedno močnejše nam je udarjalo v uho močno šumenje vode. Prišli smo do vodne pregrade, ki zadržuje ogromne količine proda. Konec je bilo lepe hoje po romantičnem strmim pobočju. Prijetna sprememba — utešnjena dolina se je razširila. Desno in levo se je poganjal v strmino zelen gozd, med njima pa je bleščalo v soncu obširno snežnobelo prodišče, razdeljeno v lehe glene, peska, proda in kamenja. Srebrni potoček je delil melišče na dva dela. Male brzice so ob plešastih skalah uhajale iz struge, pa se zopet kmalu vračale nazaj. Hudourniški

pritoki so pa ob nalivih zorali ponekod v prodišče široke ceste, obdane z visokimi škarpami proda. Posedli smo ob potoku na podrt star macesen. Sonce nas je prijetno grelo, potoček nam je pel svojo pesem in nas hladil.

V melišču nad nami je zašumelo. Mislili smo, da so gamsi, a je prišel po njem k nam le lovec. Rade volje je ustregel naši prošnji in začel opisovati dolino. »Mala Pišnica je dolga približno 6 km«, je začel »in kot ste videli, je utešnjena med strma pobočja, ki so v začetku doline skalnata, nato pa delno porasla z gozdovi in presekana s številnimi melišči ter divjimi grapami, koder ob nalivih drve potoki, ki podirajo drevesa in nosijo prod v dolino. Drugi del doline ni več posebno zanimiv in je bolj

umirjen ter poraščen do struge in tudi strmina popusti. Sredi doline stoji lepa lovška kočica. Po prepadnem in razrvanem skalovju se sprehajajo številni tropi gamsov in imajo mirna zatočišča v ruševju, srne pa lepo pašo na jasad med bujnimi gozdovi. V stenah Škrbinjeka gnezdiyo orli, v Korenški polici in pod Slemenom pa spomladi poje divji petelin. Dolina Mala Pišnica je proglašena za narodni park. Zelo lep je sprehod po njej posebno spomladi, ko cveti po skalnatih pobočjih na tisoče cvetov avriklija,« je končal svoje pripovedovanje lovec.

Povratek! Zopet je zabrn timer naš avto. Namesto čez most pod hotelom Erika smo zavili na levo ob strugi potoka Velika Pišnica po gozdarski cesti v Krnico. Vode Velike

Pišnice se gočnimi ste in Skrlatice koder vanj meri 38,64 metrov. Hud ren zaradi zasipanja s letno ceni n Da bi zava goro pred p 1897 pred me sko goro zg trov visoko lo je zelo saj ta pr okrog 500.00 proda.

Prijetno j ob živahner ponekod ust dišča. Dober planinsko p konec ceste do kočice. ki ličastimi s ka, Razorja,

z partizanskih let

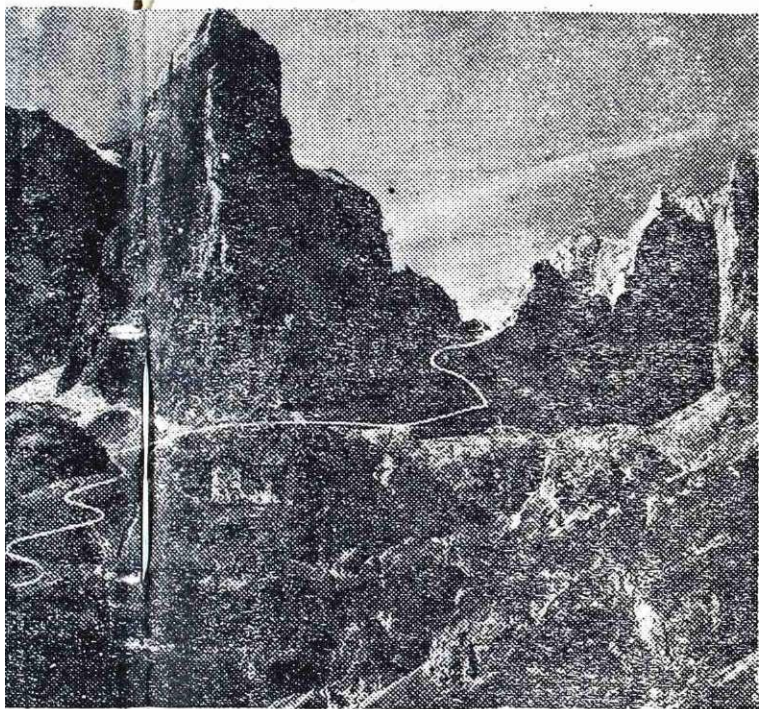
pravili in zavili proti mostu. Domači so se oddahnili in odšli k počitku. Kljub napornemu dnevu pa mama ni mogla zaspati. Mučila jo je skrb, kaj je s tovariši v Rovtjih, predvsem pa, kje je ostal tovariš, ki bi moral z njeno pomočjo čez Savo. Če se je zamudil in bo poskušal sam prečkati most, lahko pade v zasedo. Tolažila se je z mislijo, da bi se gotovo pred tem oglasil pri njih doma. Njeno razglabljanje je tedaj zmotil rafal, katerega zlovesči glas je odjeknil izpod Kupljenjaka. V hipu je bila pri oknu in vsa otrpla poslušala streljanje, ki pa na srečo ni dolgo trajalo. Zavladala je tišina, a moreča skrb, kaj se je zgodilo, je odganjala spanec. S strahom je

bedela in čakala jutra. Drugi dan je izvedela, da sta v Rovtjih padla dva tovariša. Prvega, ki je bil domačin iz Rovtov, ni poznala. Drugi, Tine, pa je bil iz Bohinja, edini sin ovdovele matere, ki je z njim izgubila vse na svetu. Prav zaradi tega je njegova smrt mamino še bolj prezadela. Druga vest pa je bila bolj vesela. Tovariš, ki je padel v zasedo, je živ in zdrav. Po srečnem naključju, ker je dobro poznal teren, se je rešil, čeprav nekoliko opraskan.

Tako sta se končala dogodka enega dne, eden z žalostnim, drugi pa z veselim koncem.

Po pripovedovanju Mare Bahun napisal

Dušan Bahun, 8. c. osn. š. T. Cufar — Jesenice

zvon di Brenta (3.135) — severni raz v sredini slike (beri-)

Pišnice se zbirajo pod močnimi stenami Prisojnika in Skrlatic. Področje, odkoder vanj pritekajo vode, meri 36,4 kvadratnih kilometrov. Hudournik je nevaren zaradi svojega velikega zasipanja s prodom, ki se letno čisti na 30.000 kub. m. Da bi varovali Kranjsko goro pred povodnjijo, so leta 1897 pred mostom nad Kranjsko goro zgradili osem metrov visoko pregrado. Nastalo je zelo veliko prodišče, saj ta pregrada zadržuje okrog 500.000 kub. metrov voda.

Prijetno je bilo potovanje ob živahnem potoku, ki je ponekod ustvaril široka prodišča. Dober kilometer pred planinsko postojanko je bilo konec ceste in smo odšli peš do koč, ki sameva pod veličastnimi stenami Prisojnika, Razorja, Skrlatic, Mar-

tuljske Ponce in Špika. Lepa in hvaležna izletniška točka. Iz Kranjske gore je eno uro in pol prijetne hoje, ker se cesta prav nič ne dviga.

Vrnili smo se nazaj in se odpeljali naprej po lepi alpski cesti, ki zavija v številnih ovinkih navzgor proti prevalu Vršič 1611 m, kjer se cesta prevaля s savske na soško stran.

(nadalj.)

Misli

Včasih pretakamo solze, ki jim za drugimi nasedamo še sami.

Če menimo, da ljubimo svojo ljubico zato, ker nas ona ljubi, se pošteno motimo.

Kadar mladi ljudje menijo, da so naravni, so povečini le neotesani in surovi.

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Kl

32

In to se mu je posrečilo! Revir je izgubil tristo razredno neuklonljivih delavcev, večinoma članov podtalne komunistične stranke, ki so potem, ko niso mogli najte zaposlitve ne v Sloveniji ne v državi, morali s trebuhom za kruhom v Francijo, Belgijo, Nemčijo...

Ta udarec je bil za komunistično gibanje v revirju večji brodolom, kakor mu ga je pripravljala oblast s svojima prepovedma, najprej z Obznano, s katero je postavila komunistično stranko izven zakona, in nekaj let kasneje še s prepovedjo Neodvisne stranke in njenih strokovnih organizacij. Zato sedanja diktatura Aleksandra Krvavega in njegovega generala Petra Zivkovića, ki je v državi pobila vrsto komunistov brez slehernega sodnega procesa, v revirju ni imela posebno težavnega dela, da je razbila poslednje čolne rdečih brodolomcev. To delo je že zdavnaj opravil Marej, človek, ki imena človek ne zasluži, a še manj ime socialist, kakor se še vedno imenuje in se z njim trka na prsi kot »voditelj« socialistično strokovno organiziranega delavstva v revirski podružnici »Saveza metalnih radnika Jugoslavije«, »voditelj«, ki si je prav s svojo »šah-mat potezo« pred osmimi leti leto kasneje ob ponovni združitvi obeh »rdečih« sindikatov zagotovil v revirskem marksističnem sindikatu večino in danes, žal še vedno neomejeno diktatorstvo nad članstvom.

»Da, kakor brodolomci smo. Še vedno brodolomci!« si Vreg ne dela nobenih utvar o brodolomcih, ki jih je doživela podtalna revirska rdeča organizacija, ki ji načeluje in ki jo mora izpeljati iz popolnega brodoloma in jo nanovo ustvariti, da bo njen glas segel ne samo do delavskih ušes, danes gluhih za vsako revolucionarno misel zaradi strahu pred

SIVO MESTO

oblastjo in brezposelnostjo in Marejevega zasmehovanja na račun levičarjev, marveč da bo segel do delavskih možganov in src ter jih pripravil do spoznanja, da je samo v revolucionarnem boju za dosedaj delavske oblasti njihova rešitev in rešitev vseh vprašanj, ki delavstvo danes tarejo.

Tako razmišlja Vreg in pogleduje na uro, v njeno tiktakanje, ki tiktaka v premolk.

Tudi Tine gleda v uro in razmišlja, ali bi ne bilo pametno opozoriti Vrega, da se lahko mama vsak hip vrne in da bi v jezi na Vrega lahko odklonila denarno pomoč in vse, kar jima je Vreg prinesel.

»Mame nocoj ni,« pravi. »Morala bi se že vrniti.« »Da, osem je že,« pritrdi Vreg. »Tudi jaz imam še opravke. Posloviti se moram, a upam, da se bova še videla in pogovarjala,« pogleda Tineta.

»Prav gotovo! O stvarih, ki ste mi jih povedali, bom razmišljal. Mogoče bom tudi jaz nekoč tako močan, kakor je bil moj oče in kakršni ste vi, Vreg! Toda vse to je treba prej razumeti in dognati, kakor je razumel in dognal moj oče. Ne mislite, da sem kdaj v srcu mislil o njem tako, kakor sem vam zadnjič govoril pred tovarno. Žalil sem ga. In žalil sem vas, Vreg. Zato mi odpustite!«

»Nimam ti kaj, Tine. Ti in mama morata oprostiti nam, da se tako dolgo nismo spomnili na vaju. Mi smo bolj krivi pred tvojim očetom, Tine, kakor si ti,« se Vreg poslovil, Tinetu pa je kmalu žal, ker se je poslovil, saj čas teče, teče, mame pa še vedno ni.

Vreg bi lahko še ostal. Marsikaj, česar ne razume, bi ga lahko povprašal. Tako, na primer, je že lani slišal od svojih vrstnikov v nogometnem klubu, da je ves svet v krizi in da krize samo v Rusiji ni. Tam baje veliko gradijo. Govorili so o nekakšni petletki, ki terja toliko rok, da brezposelnosti sploh ne poznajo. Vreg o tem ve prav gotovo več kakor drugi, lahko bi mu vse razložil, kako je mogoče, da je na svetu, ki ga peklita gospodarska kriza in brezposelnost, dežela, kjer ni krize ne brezposelnosti. Morda je prav to tista skrivnost, za katero se je boril in vztrajal v svojem boju do konca njegov oče; skrivnost, za katero bi se bilo res vredno boriti, da bi tudi to nesrečno deželo, kjer

je za revne ljudi dosegljiva samo beda in gorje, spremenila v deželo, kjer je dela in kruha za vse in ne samo za tiste, ki delo že imajo. Vsaj brezposelni bi se za tako deželo borili, saj prav brezposelnosti zlo brezposelnosti najbolj občutijo, a drugi navadno šele takrat, kadar jim v tovarni izročijo »modro« kuverto in jim povedo, da njihovega dela ne potrebujejo več.

In kaj je za delavca prvo in največ, kar more v življenju doseči? Ali ni to samo delo, stalno delo, zagotovljeno delo, ki človeku zagotavlja življenje in ki je osnova za človekov notranji mir in zadovoljstvo? Tisti, ki brezposelnosti ne okušajo na lastni koži, na brezposelnosti nikoli ne pomislijo ali pa samo brezbrizno, kadar jih vidijo in srečujejo. Pogledajo jih, kakor da se jih to nič ne tiče in kakor da je brezposelnost naravno, nujno zlo, o katerem jim ni treba preveč razmišljati in ki ga ni moč odpraviti.

»A kako je bilo mogoče to zlo odpraviti v Rusiji?«

To bi Tine rad vedel. O tem bo vprašal Vrega, ko ga bo zopet srečal.

»Vreg bo vedel.«

»Ve-del ve-del ve-del...« tiktaka nihalo na stari uri, dokler kukavica ne zakuka v temo.

Tine šteje kuk-kuke, čeprav ve, da bo kukavica v stari uri zakukala devetkrat.

»Ze devet?« se začudi šele potem. Ne zaradi ure, marveč zaradi mame, ki je še vedno ni... »Kje neki hodi?«

»Bog-ve bog-ve bog-ve,« odgovarja nihalo.

Kako naj bi Tine vedel, da mama dela že ves popoldan in večer pri Čupniku...

4

NA SMRT UTRUJENA od pranja in ribanja se Ana oddahne, ko je delo, ki ga ji je danes dal bogati Čupnik, opravljeno.

»Opravila sem,« reče Čupnici, ta pa ji reče, da ji bo plačal Čupnik. V pekarno naj stopi; tam je, ji pravi.

Ana je zadovoljna, saj se je že bala, da ji bo delo plačala Čupnica, ki je, kakor pravijo, še bolj skopa kakor Čupnik. Tako vsaj pripovedujejo dekleta, ki delajo v trgovini in ki jih ima Čupnica, ki vodi trgovino, stalno na očeh, da bi ne »ukradle« kak bonbon. Nekoč je šla za neko prodajalko v stranišče, čim se je prodajalka vrnila, in v starem primitivnem stranišču, ki je vedno poln blata, da se celo človeku, vajenemu takih stranišč, obrača želodec, brskala s palčko po prodajalčinih iztrebkih, da bi videla, če ni v njih sledi po kaki dobroti s polic v Čupnikovi trgovini. In res je našla kosček neprebavljenega bonbona, kar ji je pognalo v glavo toliko krvi, da je besna privihrala v prodajalno in poklicala nesrečnico, naj gre takoj z njo. Peljala jo je naravnost v odprto stranišče in ji s palčko pokazala na neprebavljeni bonbon in vprašala, kaj je to. Ker prodajalka ni vedela, je Čupnica odrgala kosček »Slovenca« in segla v prodajalnikino blato, potem pa ji pomolila smrdljivo umazanijo na kosčku časopisnega papirja pod nos in jo začela psovati s tatico, ki krađe bonbone, in jo pri priči odpustila. Ljudje so se sicer smejali tej zgodbi zaradi ogabne Čupničine skoposti in »kontrole« trgovskih pomočnic, toda nesrečna trgovska pomočnica zato med Čupnikovimi političnimi somišljeniki ni prenehala biti »tatica« in je ostala kljub svojemu krščanskemu prepričanju in resnični pobožnosti brez službe in je še danes nima. Nihče ni obsojal Čupničine skoposti, umazane do ogabnosti, ker jih je ta skopost zabavala, saj doslej še niso slišali za nobeno skopuljo, da bi bila tako skopa, da bi jo skopuštvu gnalo k takim smrdljivim »raziskavam in preiskavam«, ki se Čupnici niso gabile, niti j pri tem ni postalo slabo, kakor bi postalo slehernemu normalnemu človeku, če bi brskal po tisti svinjariji.

Ana bi se te zgodbe ne spomnila, ko bi ne pomislila nanjo že prej v stranišču, ko ga je ribala in čistila in v katerega je znosila sama ne ve koliko škafov vode, preden je postalo čisto, da človeku, ki bi se moral v sili zateči tja, ne bi postalo slabo. Tako svinjsko, bolj umazano od neodkidanega svinjaka, je bilo, preden ga je očedila, saj ji je gospodinja ukazala, da je že zadnji čas, da se »svinjak« očisti in očedi ter ji obenem naročila, da mora biti tak, da bi »človek lahko jedel iz njega«, čisto kakor angleško stranišče.

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Kl

Priprave za praznovanje 100-letnice Tudi bivši železarji letujejo

Le malo je na svetu tovarn ali drugih delovnih skupnosti, ki bi imele med svojimi delavci — družine, katerih člani so delali v isti tovarni 100 ali celo več let.

Med taka podjetja lahko štejemo tudi železarno Jesenice. Za 100-letnico obstoja želimo, da bi te družine ugotovili, vendar pa ugotovitev ne bo lahka. Zato predlagamo tem potom vsem družinam, da najprej sami poskusijo sestaviti družinsko drevo. Vzemimo primer družine Bernardovih (podatki niso povsem točni, vzeti so le kot primer). Deblo družinskega drevesa Bernardovih, je oče Nikolaj, v našem podjetju je delal skoraj 70 let. Njegovi otroci — Jože, Nikolaj, Filip in Cilka, so bili vsi zaposleni v naši tovarni. Čez 50 let je delal sin Jože, medtem ko je ostale tri otroke življenjska pot peljala na druga področja dela izven Jesenic. Joževi in Nikolajevi otroci pa so le ostali na Jesenicah in še sedaj aktivno delajo v našem podjetju. Podoben primer imajo družine: Gluhar, Knific, Vister, Čop, Torkar, Klinar, Noč, Smolej in še mnogo drugih. Pri sestavi družinskega drevesa v našem primeru iščemo le dokaze koliko časa so člani posamezne družine bili skupno zaposleni v našem podjetju.

Seveda moramo določiti meje, do kam sega družinsko drevo. Npr. če se poroči hči, ona svojih službenih let v našem podjetju ne more kot doto prenesti v novo družino, niti sin ne more priženiti žene službene dobe, ki jo je napravila v našem podjetju. V našem primeru naj bo pravilo, da pod tistim imenom, ki si se rodil se zbirajo podatki o zaposlitvi v železarni Jesenice. Torej če se hči, ki je bila zaposlena v naši tovarni poroči — se njena službena doba vedno šteje k letom njenega očeta. Njeni otroci, če so zaposleni v železarni Jesenice — oni pa že delajo za rod svojega očeta.

Če se nam posreči, da zberemo vse te podatke, bo to lep in zgovoren dokument o zvestobi in ljubezni ljudi do našega podjetja. Statistiki, ekonomisti, sociologi in socialni delavci, bodo imeli tako dragoceno gradivo na podlagi katerega bodo lahko izračunali koliko je bilo vredno njihovo vloženo živo delo in kolikšen je bil njihov presežek vrednosti dela, ki je ostal v podjetju, da lahko delajo naprej še drugi.

Če že zbiramo take podatke smo dolžni, da ob taki priliki osvežimo tudi trud našega podjetja za vzgojo potrebnih kadrov. Posebno zato, ker vemo, da pred vojno — lastniki naše tovarne niso vlagali v vzgojo kadrov skoraj nič. Po vojni smo ustanovili poleg razširjene vajeniške šole še delovodsko in tehniško šolo na Jesenicah. Organiziramo celo vrsto raznih tečajev in seminarjev. Poleg tega razpisujemo precejšnje število štipendij na srednjih, višjih in visokih šolah, ter pošiljamo sposobne ljudi na prakso in šolanje v inozemstvo. Morda bi bilo zanimivo vedeti skupno število ljudi, ki smo jih štipendirali in šolali, koliko teh ljudi dela še pri nas. Zelo zanimiv bi bil podatek, koliko ljudi se je šolalo pri praktičnem delu v raznih naših obratih po vojni. Vemo le, da smo pričevali kadre za železarno Zenica, Nikšić, Skopje, Sisak, da jih je bilo na tisoče. Koliko jih je bilo pri nas se bo že dalo ugotoviti, koliko jih je pa resnično ostalo v naši stroki, pa bo težje ugotoviti.

Ko že pišemo o kadrih v okviru proslave (in ne iz drugih vzrokov) 100-letnice obstoja železarne Jesenice, bi bil tudi zanimiv podatek — koliko strokovnjakov je iz železarne Jesenice odšlo v druga podjetja in seveda koliko jih je iz drugih gospodarskih organizacij prišlo k nam.

Stanko Ravnik

Železarna Jesenice je med redkimi podjetji, ki se članov svojega kolektiva spominja potem, ko so ti že v pokoju. Ne le, da se jih spominja z občasnimi počastitvami ob raznih obletnicah, temveč jim nudi vsako leto možnost cenene letovanja v svojih domovih, oz. taboru. Že v predsezoni je letovalo v Crikvenici in Biogradu na moru lepo število bivših železarjev in njihovih svojcev. Isto ugodnost jim bodo nudili v omenjenih letoviščih tudi v posezoni. 28. avgusta bo

odpotovala skupina 96 bivših železarjev in njihovih svojcev v Biograd na moru na 12 dnevni oddih. 38 je članov Društva upokojencev Jesenice in 56 Društva upokojencev Javornik. Nudena ugodnost je za bивše jeseniške železarje toliko več vredna, ker si večina oddiha razen po znižanih cenah ne more privoščiti. Kakor Društvo upokojencev na Jesenicah in na Javorniku, so tudi posamezniki svoji bivši delodajalki za nudeno ugodnost iz srca hvaležni.

Poleg 100-letnice Železarne tudi 20-letnica TSŠ

Odbor za pripravo praznovanja 100-letnice železarne Jesenice najbrže ne ve, da sovpada v 100-letnico Železarne tudi 20-letnica jeseniške tehniške šole. Na osnovi uredbe o delavskih tehnikumih iz leta 1947, katere namen je bil nadoknaditi vrzel v pomanjkanju srednjega strokovnega kadra v metalurških podjetjih, je bil ustanovljen pri železarni Jesenice Metalurški delavski tehnikum. Delovati je pričel na jesen, leta 1948, in deloval do reorganizacije v delavski oddelek ljubljanske tehnične srednje šole in pozneje v samostojno tehnično srednjo

šolo metalurške in strojne stroke. Prav bi bilo, da bi praznovanju stoletnice Železarne priključili tudi 20-letnico tehnične srednje šole. O razvoju le-te bomo poročali ob pričetku novega šolskega leta.

Dopisujte v Železarja

Letošnji plezalni vzponi martuljskih alpinistov v italijansko - švicarskih alpah

V času od 26. julija do 7. avgusta letos sta plezala člana alpinističnega odseka Martuljek Jože Oman in Janez Krušic v gorskih skupinah Presanella in Brènte (Italija) ter Bergel-Sciore (Švica).

Kljub nestalnemu vremenu in pogostim nevihtam sta opravila nekaj težkih vzponov, ki jih naši alpinisti doslej še niso plezali.

V Presanella skupini sta preplezala 28. julija severni raz v grebenu med Cimo Presanella (3564 m) in Cimo di Vermiglio (3456 m). Tehničnega opisa za ta raz nista našla v plezalnem vodiču. Težavnostna stopnja: spodnji del težavno III, gornji del zaradi novozapadlega snega zelo težavno (IV+). Čas plezanja samega raza (brez dostopa prek zelo nevarnega ledenika Presanella) 4 in pol ure. Sestopila sta z vrha Presanella proti zapadu na Presanella ledenik in dalje do koče Denza (2503 m). Plezalni vzpon je kombinirana skalna in ledna tura.

V Berglu — skupina Sciora sta opravila dne 31. julija prehod iz italijanske koče Gianetti (2536 m) prek Passa Bonda (3170 m) preko razpokanega ledenika Albigna do švicarske Sciora koče (2148 m).

Dne 1. avgusta sta preplezala gladki, granitni severo-

zadni raz Sciora di Fuori (3169 m), ki ima od vstopa do vrha 600 m višinske razlike. Težavnostna stopnja: izredno težavno (V) in zelo izpostavljeno. Čas plezanja 8 in pol ure. Sestopila sta po severnem grebenu, iz škrbine pa po ledenem severozapadnem žlebu nazaj proti Sciora koči v 3 in pol urah.

Dne 2. avgusta sta se iz Sciora koče spet vrnila prek ledenika Albigna in Passa Bonda (3170 m) nazaj v dolino Val Masino.

V Brenta skupini sta preplezala dne 5. avgusta severni raz Crozzon di Brente (3135 m), ki ima skoro 1000 m višinske razlike. Težavnostna stopnja: zelo težavno (IV+). Čas plezanja 6 ur.

Sestop: Prek veznega grebena med Crozzon di Brento do Cima Tose (3173 m). Mestoma težavno in izpostavljeno — čas plezanja 2 uri. Iz vrha Cime Tose sestop po južnem grebenu do sedla Bocca d'Ambiez (2871 m). Težavnost II — III.

Zaradi zakasnitve dveh tujih alpinistov sta izvedla Oman in Krušic ponovno vzpon po južnem grebenu na Cima Toso in nato sestopila po normalni pristopni smeri do koče Tosa.

Novozapadli sneg jima je preprečil nameravane vzpone v skupini Ortlerja.

Sodelavci I. izmene iz martinarne na izletu

Bili smo na enodnevnem izletu v Kopru in Novigradu

Skrajšani delovni čas, ki ga ima martinarna, nam je omogočil, da smo letos priredili enodnevni izlet.

Članj prve izmene so se na sestanku dogovorili, da bi si ogledali našo obalo in se tudi malo okopali.

Dne 6. avgusta je bil v zgodnjih jutranjih urah odhod 38 članov kolektiva. Organizacijo izleta je imelo transportno podjetje Ljubla-

na transport, PE Jesenice. Dobro razpoloženi smo kmalu zagledali našo prvo postojanko — Koper. Po krajšem postanku smo nadaljevali pot v Novigrad, kjer nas je čakalo kosilo. Kljub manjšemu spodrsrlaju zaradi prehrane ni zavrlo razpoloženja naših izletnikov, ki so se kljub visokim valovom pogladi v morje.

Celo pot je skrbel za zabavo tudi neugnani muzikant Stanko, ki je venomer raztegoval svoj meh, vmes pa nas je s svojimi šalami zabaval Andrejček. Naš izlet je uspel kljub slabemu vremenu. Zato priporočamo tudi ostalim, da si s takim izletom ogledajo našo prelepo jadransko obalo.

Janko Bauman

Novice iz občine

DOMICIL PARTIZANSKI ENOTI

8. septembra bosta skupščini občini Radovljica in Jesenice v Bohinju podelili domile partizanski enoti Jeseniško-bohinjski odred. Ob tej priliki pripravljata zvezi združenj borcev NOV Radovljica in Jesenice skupno z odborom borcev omenjenega odreda »Pod skalco« pri Bohinjskem jezeru zbor borcev odreda s proslavo in kulturnim programom, katerega bodo predvidoma izvajali godba na pihala iz Gorij, martinarski pevski zbor in recitatorji gledališča z Jesenic. Vsi borci jeseniško-bohinjskega odreda bodo v teh dneh dobili bilten s podrobnim seznamom imen borcev in ostalimi podatki. Po že zbranih podatkih živi še 860 borcev, 29 jih je padlo, 28 pa jih je po vojni umrlo.

Občinski odbor zveze borcev NOV Jesenice prosi vse borce, da dopolnijo podatke v biltenu ter to čimprej sporoče organizatorju.

ODKRITJE SPOMENIKA V DACHAU

Komisija za interniranje pri zvezi združenj borcev NOV Jesenice pripravlja skupno s turistično organizacijo Kompas tridnevno potovanje v München z udeležbo na svečanem odkritju spomenika v zloglasnem koncentracijskem taborišču Dachau. Spomenik, delo jugoslovanskega kiparja, bodo odkrili 8. septembra letos. Iz naše občine je bilo po znanih podatkih nekaj nad sto oseb interniranih v to taborišče, od katerih jih je nekaj nad 80 preživelo mučenje in lakoto. Zato upravičeno pričakujejo pri komisiji za interniranje dobro udeležbo na tem tridnevem izletu, povezanem z odkritjem spomenika v Dachau, še posebno, ker je cena izleta z oskrbo, potnim dovoljenjem, organizacijo in vodstvom le 290 N din.

Posebno pa vabijo delovne organizacije, da naj bi organizirale kolektivne izlete, ali pa vsaj mladim omogočile ogled taborišča. Poleg udeležbe na svečanosti si bodo udeleženci ogledali znamenitosti nekaterih krajev, predvsem Münchna in Salzburga.

SLAB ODZIV OBČANOV

Občinski odbor Rdečega križa je še pred zaključkom preteklega šolskega leta poslal prek učencev osnovnih šol pismo občanom s prošnjo da bi prispevali razna oblačila, obutev in podobno, kar bi shranili in imeli rezervo za primere hujših elementarnih nesreč. Tako bi se izognili temu, da bi šele ob primerih nesreč organizirali zbiralne akcije. Odziv občanov pa je bil to pot izredno slab, saj so zbrali vsega le okoli 15 kg oblačil. Zato nameravajo pri občinskem odboru Rdečega križa ponoviti akcijo in to v mesecu septembru. Podobno kot v drugih krajih nameravajo pritegniti tudi nekatere druge družbeno-politične organizacije.

POVEČAN TURISTIČNI PROMET

Podatki turističnega prometa v prvih šestih mesecih letošnjega leta kažejo povečanje števila gostov in nočitev. V lanskem prvem polletju so zabeležili v naši občini vsega okroglo 24.000 domačih in tujih gostov, letos v istem času pa se je število teh povečalo na 32.900 gostov. Seveda se je povečalo tudi število nočitev. Pri tem se je povečalo število nočitev tujih in domačih gostov. Poprečno je vsak gost ostal v naših krajih šest dni. Posebno veliko povečanje gostov in nočitev glede na lansko leto je opaziti v počitniških domovih, pri zasebnikih in v zdraviliščih, kot je »Franc Rozman«, kjer so se preumerili na turizem.

OBČANI O GRADNJI MR-LISKIH VEŽIC

Že od 15. julija je v hodniku skupščine občine Jesenice razstavljen idejni projekt mrliških vežic, kakršne nameravajo zgraditi na pokopališču Blejska Dobrava. Poleg je tudi knjiga pripomb, kamor naj bi občani vpisali svoja mnenja in predloge. Sliko projekta z opisom smo v Železaru že objavili. Čeprav je dosti obiskovalcev in prav tako pripomb, pa so le redki, ki tudi svoje mnenje upišejo — vsega le 17 občanov. Največ pripomb je, da so štiri mrliške vežice za Jesenice premalo, da bi prostor kazalo bolje zaščititi pred slabim vremenom ter da stopnice v kletne prostore niso najboljše postavljene. Poleg tega so umestne tudi pripombe da bi bil potreben katafalk, da bi bil objekt lahko bolj enostaven ter da bi bilo potrebno pustiti beton malo olepšati. Eden zadnjih obiskovalcev pa je zapisal: »Postavite jih čimprej, vsem ne boste itak nikoli ustregli.«

PONOVITEV RAZPISA ŠTIPENDIJ

Pri skupščini občine Jesenice so razpisali za novo šolsko leto deset štipendij: dve na višji upravni šoli — splošni oddelek in oddelek za statistiko in analize, po eno pa na višji šoli za socialne delavce, na visoki šoli za politične vede in na gradbeni fakulteti — komunalna smer. Zanimivo je, da je bil odziv za omenjene štipendije zelo majhen, nekateri prosilci pa niso izpolnjevali vseh pogojev, tako da bodo obnovili razpis.

Kar 22 pa je bilo prosilcev za štipendije za socialno šibke študente. Po posebnem točkovnem sistemu, pri čemer so upoštevali uspeh in pa socialno stanje družine, so podelili pet štipendij.

L. T.

Priprave na partizansko slavlje v Bohinju

Jeseniško-bohinjski odred je bil formiran 4. septembra 1944 po nalogu štaba IX. korpusa NOV in POS. Glavne naloge odreda so bile: splošna mobilizacija sposobnega prebivalstva za borbo proti sovražniku, razkrojevanje in uničevanje sovražnikovih oporišč in njihovih enot ter razvijanje vojaških sposobnosti in politične zavesti borcev in prebivalstva.

Odred je razvijal svoje vojaške operacije in druge akcije na dokaj širokem območju. To območje se je raztezalo od Bohinja, Bleda in Podbrda, zgornjesavske doline, Jelovice, Otoč in Podnarta.

Koncem oktobra je odred imel v svojem sestavu že 579 borcev in je izvršil 35 večjih akcij.

V začetku februarja 1945 se je Jeseniško-bohinjski odred reorganiziral v Zgornjih Novakih na Primorskem. Štab IX. korpusa je postavil novi komandni kader reorganiziranega odreda in dodelil eno četo Prešernove in Vojkove brigade kot jedro novih bataljonov odreda. Udarnost novih odredovih enot je sovražnik kmalu občutil. Proga Jesenice—Podbrdo je bila minirana skoraj vsak dan; uničenih je bilo nad 3100 m železniške proge, 15 lokomotiv, 36 vagonov, tri elektro centrale, 11 mostov, dva vodna rezervoarja, 4 sovražnikove bunkerje, en transformator ter mnoge telefonske napeljave. Posebno uspešno je izvajal odred naloge splošne mobilizacije. Mobiliziral je nad 133 novih borcev, ki so se vključili v odred ali druge vojaške enote IX. korpusa.

V zaključnih akcijah je Jeseniško-bohinjski odred osvobodil Sorico, Bohinj in zgornjesavsko dolino ter nadaljeval svoj zmagoslavni pohod na Koroško, od koder se je moral zaradi mešetarske politike zaveznikov vrniti v Ljubljano. Odred je bil razformiran 22. maja 1945 in

skoraj v celoti razporejen v II. diviziji KNOJ.

Tako se je končala zmagoslavna pot Jeseniško-bohinjskega odreda, ki je s svojimi vojaškimi operacijami prispeval pomemben delež h končni osvoboditvi naše slovenske zemlje izpod štiriletnih krute nemške okupacije.

Skupščini občine Jesenice in Radovljice sta sklenili, da podelita domicil partizanski enoti Jeseniško-bohinjskega odreda. Svečana podelitev domicila bo 8. septembra 1968 s pričetom ob 10. uri »Pod skalco« ob Bohinjskem jezeru v Bohinju. Vse priprave na to slavlje so poverjene posebnemu odboru, ki ga vodi zadnji komandant odreda Ivan Leban. Odbor je zelo prizadeven in je opravil že mnogo uspešnega dela. Na zadnji seji odbora za podelitev domicila so se dogovorili o mnogih podrobnostih. Za to slovesnost bodo izdali posebno številko svojega glasila Izpod Triglava, ki ga bodo prejeli nekdanji borci JBO. Razposlali bodo valbila vsem nekdanjim borcem odreda, ki jih bodo gotovo ugodno presenetili. Odbor ima še nekaj drugih zamisli, s katerimi želi presenetiti tako borce kot vse druge udeležence partizanskega slavlja v Bohinju.

Vibr.

Železarski globus

ARGENTINA. Argentinska železarska družba SOMISA je napravila s pomočjo ameriških projektanskih podjetij dolgoročen plan razvoja svojih železarn. Skušala ga bo uresničiti v osmih letih in povečati proizvodno zmogljivost na 2 milijona ton surovega jekla. V prvi fazi tega programa bodo s pomočjo posojila Eximbanke iz ZDA v višini 33,7 milijona dolarjev zgradili novo napravo za sintranje rude ter modernizirali različne naprave v valjarnah.

Žuro

PRIPIS: Ob zaključku redakcije smo prejeli veselo vest, da so se slovenski alpinisti srečno vrnili s Kavkaza, kjer so osvojili šest vrhov, na katerih še ni bilo jugoslovanske odprave. K uspehu jim tudi mi iskreno čestitamo!

Tudi iz skupine Cei v Kavkazu razveseljive novice

Sredi preteklega meseca, 18. julija, je odpotovala prek Beograda naša letošnja slovenska alpinistična odprava v gore Kavkaza. Mladi plezalci in alpinisti iz Ljubljane, Kamnika in Trziča, med katerimi sta tudi dva Jeseničana, so se vključili v sovjetski alpinistični tabor Cei, v katerem so bili poleg številnih sovjetskih plezalcev in alpinistov tudi alpinisti iz ostalih socialističnih držav Bolgarje, Romunije, Vzhodne Nemčije, Poljske in Češkoslovaške).

Kljub temu, da se je v zadnjih letih zvrstilo v Kavkazu že vrsto naših alpinističnih odprav, ki so pozele lepe uspehe in pomembne zmage, v skupini Cei naši alpinisti še niso bili. Našo odpravo je letos vodil podpredsednik planinske zveze Slovenije Tone Bučar.

Deset naših mladih alpinistov je odšlo v skupino Cei kot za zamenjavo s sovjetskimi plezalci in alpinisti, ki bodo v letošnjem poletju obiskali naše gore.

V sestavu naše letošnje al-

pinistične odprave v gore Kavkaza sta poleg mladih plezalcev in alpinistov iz Ljubljane in Kamnika ter Trziča tudi Peter Gros iz obrata kurilnice naše Železarne in mladi, veliko obetajoči, perspektivni plezalec iz našega alpinističnega odseka Niko Bernard, ki je v skupini Cei, v zasneženih štiri in pet tisočakovih doživel svoj ognjeni krst. Gros je v zadnjih letih doma v Kamniških planinah in Julijskih Alpah preplezal že vrsto težjih in najtežjih plezalnih smeri poleti in pozimi, med njimi so tudi številne prvenstvene. S svojim tovarišem, soplezalcem Marjanom Manfredom pa sta preplezala tudi v Tatrah pomembno pr-

venstveno smer v Špiku.

Tik pred povratkom naše letošnje kavkaške odprave domov smo iz alpinističnega tabora Cei dobili prve razveseljive novice. Mladi so se sami ali v družbi sovjetskih ali drugih plezalcev povzpeli na zasneženi Pik Nikolaev, ki je visok 4.047 m, povzpeli pa so se tudi na Adej Hok 4.405 m. To so zahtevni vrhovi za sposobne in izvežbane plezalce in alpiniste.

V slučaju ugodnega vremena in primernih znežnih in ledenih prilik se bodo za zaključek najboljši udeleženci letošnjega tabora Cei povzpeli še na oddaljeni pet tisočakov Kazbek (5.047 m).

V letošnjem olimpijskem in jubilejnem letu so naši

plezaci in alpinisti tako v Dolomitih, skupini treh Zinn, v Centralnih Alpah, skupini Mont Blanca, in Walker stebru, na Kavkazu in verjetno tudi v Hindukušu dosegli lepe, velike in pomembne uspehe in s tem prispevali svoj delež k visokemu in pomembnemu življenjskemu in delovnemu jubileju našega organizirane planinstva.

Operacija opij

Terence Young, slavni angleški režiser, ki je prvi slavnega junaka Flemingovih kriminalk prevedel v filmski jezik in mu zagotovil nesmrtnost, je tudi za film Operacija opij izbral za zgodbo eno izmed številnih Flemingovih del. Vendar tokrat ni junaka tipa James Bond in njegove super moči, temveč vidimo povsem navadno zgodbo o borbi proti proizvajalcem in trgovcem, ki so raztreseni po celem svetu in proizvajajo ali trgujejo s »cvetjem zla«.

Ceprav je Young mojster kriminalistno-avanturističnega žanra (Dr No, Pozdrav iz

Rusije), se tokrat ne predstavi ravno v simpatični luči. Nič ni, kar bi presehečalo, pretreslo, privabljal na sodelovanje z detektivi, ki se bore proti tolpi. Junaki, nekateri se samo pojavijo in že jih ni (kot bi se v zemljo vdrli), so šablonizirani. Seveda zategadelj ne morejo biti »globoki«, »prazni« pa postanejo brez kakršnegakoli truda.

Ves film na koncu izzveni moralizatorsko. Kako tudi ne! Operacijo opij so snemali po naročilu Organizacije združenih narodov. Tudi vsa filmska elita, ki je sodelovala v filmu, je bila pripravljena sodelovati samo za simbolični honorar enega samega dolarja. Lepo! Toda zdi se, da so igralci Steven Boyd, Omar Sharif, Yul

Brunner, Peter Sellers, Marcello Mastroianni, Jean Claude Pascal, Rita Hayworth itd. vzeli dobljeni honorar kot honorar in zato tako »imenitno igrali«. Res je, da vloge niso bile kdove kako zahtevne, psihološko in karakterno zanimive, vendar to ne more biti nikakršno opravičilo za tako »imenitno igro«. Največ je pokazala še Rita Hayworth v vlogi, doživeti in odigrati z nekim svecjskim zanosom, žene vodje bande, ki se predaja na možovo željo in pod pritiskom sile uživanju mamil. Ko bi bile vse vloge odigrane približno tako kot Ritina, tedaj bi film Operacija opij vsaj nekaj pomenil. Tako pa od dišečih hlapov ne ostane še prijeten spomin... — na

Mladi pevci tudi letos v Premanturi

Jeseniški srednješolski pevski zbor, ki predstavlja najštevilnejši in najkvalitetnejši pevski zbor na Jesenicah in v jeseniški občini in ki je zaslovel že širom domovine, je tudi letos na oddihu na Jadranu. Mladi pevci in pevke so odpotovali v Premanturo v Istri v nedeljo zvečer in bodo ostali tam 14 dni.

Ob odhodu je pevovodja zbor, prof. Janko Pribošič dejal: »Kakor vsako leto, bomo tudi letos, na oddihu dnevno po dvakrat vadili. Izbrani imam že program pesmi za prihodnjo sezono, ki jih bomo v Premanturi na grobo obdelali. Po vrnitvi bom skušal imeti do pričetka pouka pevske vaje vsako-

dnevno, nato pa zopet po že ustaljenem urniku. V uspeh sem prepričan, saj se je povzpел zbor že na zavidljivo stopnjo in bomo sposobni prirediti kaj kmalu koncert z novim programom. Z veseljem bi priredili koncert v počastitev 100-letnice jeseniške železarne in gostovali poleg v Karlovih Varih na Češkem, kamor smo že povabljeni, tudi v ostalih krajih širom domovine.«

Zadnji koncert jeseniškega srednješolskega zbora na Jesenicah, kot doseženi uspehi na izven jeseniških nastopih, so mladim pevcem, pevovodji in Jesenicam lahko le v ponos. Zbor je kljub kratkemu obstoju že navdušil prijatelje zborovskega petja, kakor tudi strokovnjake in glasbene pedagoge, ki so dali zboru priznanje za kulturno in kvalitetno petje, lepo oblikovano zvočnost in discipliniranost. V Premanturi jim želimo poleg študija novega programa prijeten oddih, v prihodnje pa še večjih uspehov!

Večno šumi Sutjeska

Ob 25-letnici bojev na Sutjeski so sklenili Bosanci in Hercegovci organizirati veliko proslavo na Tjentištu. Pri družila se jim je tudi organizacija Saveza izviđača BiH. Le-ta je povabila slovenske tabornike k sodelovanju s pogojem, da nosi vsak sam stroške potovanja in prehrane. Ker se je obetal štiridnevni pohod skozi neznane kraje in potem še dva tedna planinskega taborjenja z mladinci iz vse Jugoslavije, so se slovenski taborniki radi odzvali vabilu. Skupaj se je udeležilo proslave 206 tabornikov in tabornic iz enajstih enot Slovenije.

Jeseničani smo bili udeleženi s 33 taborniki in po številu udeležencev drugi. Da so dobro izkoristili čas na Sutjeski, nam dokazujejo odlikovanja in diplome za: razvijanje Bratstva in enotnosti, za kulturno delovanje in še tri druge. Nastopili so v brigadi Toneta Tomšiča, ki je bila ob koncu taborjenja od štaba splošno pohvaljena.

Vse se je začelo s štiridnevni pohodom skozi neznane predele Bosne, dokler niso prispeli na Tjentište, kjer so postavili tabor pod imenom »Večno šumi Sutjeska«. Četrtega julija je bila tam velika proslava, nakar so vsi udeleženci, razen tabornikov iz vse Jugoslavije, odšli. Ostali so sami sredi mogočnih gozdov in je gozdovniško življenje steklo, kot si tabornik le more poželeti. Na programu so imeli športne igre košarko, odbojko, nogomet

pa tudi značilna taborniška tekmovanja: orientacijski tek, signalizacijo in postavljanje šotorov.

Nikakor niso pozabili na okolico teh krajev, kjer so potekali legendarni partizanski boji. Obiskali so Milinklade, Zelengoro, Ljubin grob, grob Save Kovačevića, Určvilo. Blizu je pragozd Peručice, ki je največji v centralni Evropi in prehodni le na nekaj mestih.

V pogledu organizacije menimo, da bi prireditev lahko boljše izkoristil možnosti, ki so mu bile dane. Bile so priložbe čez zveze z zunanjim svetom, čez prostor in prehrano. Ker pa je šlo mladim predvsem za življenje v taboru, ti spodrsiljaji niso tako veliki. Težko, da bo v prihodnjih letih spet kmalu kakšna podobna akcija, v katerih se taborniki lahko toliko naučijo in spoznajo. Bili so sami, odvisni samo od sebe in v neobičajnem okolju. Ko pa so Jeseničani odhajali, jim je šale, načelnik brigade Heroja Save dejal: »Moram vas grajati, Slovenci. Pospravili in počistili ste taborni prostor, da je lepši kot takrat, ko ste prišli. To pri nas ni v navadi!« Nato so se mu brki razlezli v nasmeh in lopnil je Božota po hrbtu.

Jeseniški taborniki se zahvaljujejo vsem, ki so pomagali izvesti to akcijo, predvsem pa ZBZ NOV Jesenice, ki je držala obljubo in je na njej visela odločitev, ali se bodo jeseniški taborniki akcije udeležili ali ne.

Jože Jekler

Taborili smo v Baški

Kakor že nekaj let nazaj, tako je tudi letos TVD Partizan Javornik-Koroška Bela organiziral v lepo urejenem taboru TVD Partizan v Baški na otoku Krku taborjenje za svoje člane, pa tudi drugo mladino. Kljub temu, da so cene letos nekoliko višje, se nas je na naši izmeni v Baški zbralo 82.

Kljub napornemu potovanju z vlakom in ladjo smo po prihodu v tabor takoj prevzeli svoje taborne dolžnosti. Taborni red, ki smo ga pripravili že prej, smo takoj uveljavili, tako ves čas taborjenja nismo imeli nobenih večjih disciplinskih prekrškov.

Prvih nekaj dni smo se morali skrivati pred vročimi sončnimi žarki, ki so grozili, da bodo preveč pordečili naše bele kože, potem pa smo se jim lahko brezskrbno predajali in si nabirali lepo bronasto barvo. Sonce, ki ga je bilo ves čas taborjenja na pretek, je ogrelo slano morsko vodo, tako da je bilo kopanje zelo prijetno. K temu je svoje prispevala tudi lepa peščena plaža, na kateri smo večinoma preživljali naše dopustniške dni.

Tudi taborno življenje je bilo precej razgibano. Čez dan pri kopanju je bilo dovolj šal na račun tega ali onega, zvečer pred spanjem pa smo radi sedli skupaj in ob spremljavi kitare prepevali pozno v noč.

Blizu tabora je igrišče za odbojko. Zanimivo pa je, da smo to igrišče usposobili za igro šele mi, čeprav smo taborili kot tretja izmena. Čudno se nam je zdelo, kako da že naši predhodniki niso očistili igrišča, kajti tudi igra z žogo je na dopustu zelo koristna in dobrodošla za nabiranje moči in ugotavljanje telesne pripravljenosti.

Vendar pa nam čas ni mineval samo v igrah in zabavi. S seboj smo namreč imeli kar 23 neplavalcev, za katere smo želeli, da bi se jih

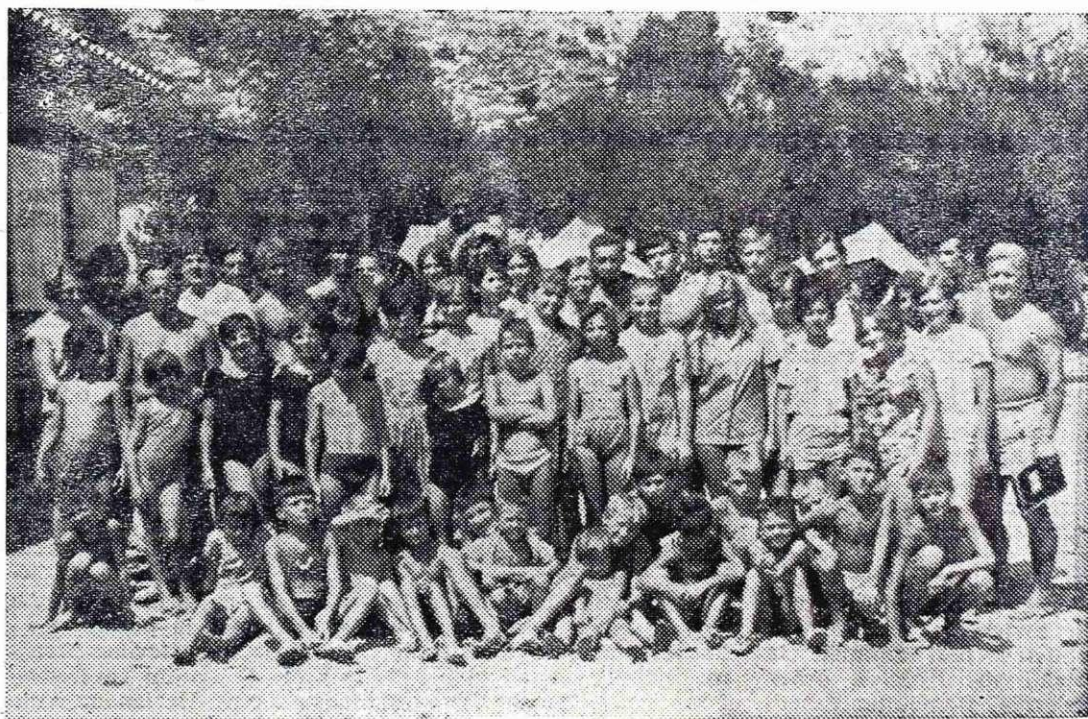
čim več naučilo plavati. Po zaslugi vodnikov pa tudi drugih članov tabora, smo zadnji dan taborjenja na preglednih tekmah ugotovili, da se je naučilo plavati 21 tabornikov. Proge so bile dolge od 20 do 30 metrov, glede na starost plavalcev. Vse tiste, ki so se naučili plavati letos na taborjenju, je vodstvo tabora skromno nagradilo, zmagovalci tekmoovanja pa so dobili še posebno nagrado. Tako je naš tabor tudi v tem pogledu minil zelo uspešno.

Posebej je treba omeniti tudi našo prehrano. Vsakdo, ki je bil že večkrat v Baški, bo rad priznal, da tako odlično pripravljene in raznolike hrane še ni bilo nikoli. S tako kuhinjo bi se lahko postavljali vsak hotel, da o taborih niti ne govorim. Največ zaslug za to imata gotovo naši kuharici Marija Natek in Marija Jambrešič, ki se jima javno (nadaj. na zadnji str.)

Jeseniški slikarji razstavljajo v treh krajih

V petek, 16. t. m. ob 19. uri bo odprta v galeriji v Prešernovi hiši v Kranju samostojna slikarska razstava člana likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice — TONETA TOMAZINA. Na razstavi v Kranju se bo Tomazin predstavil z vsemi deli, ki jih je razstavljal na Jesenicah.

V soboto, 17. t. m. pa bodo na Jesenicah odprli samostojno slikarsko razstavo člana likovne sekcije DOLIK ZDRAVKA KOTNIKA, ki je doslej samostojno razstavljal v Mojstrani. Istočasno pa bodo v Mojstrani v avli osnovne šole odprli kolektivno razstavo članov likovne sekcije DOLIK, ki je bila doslej na Jesenicah.

Mladi s Koroške Bele in Javornika na taborjenju v Baški

Na osnovi člena 28 pravilnika o delovnih razmerjih železarne Jesenice

OBJAVLJAMO

prosto delovno mesto

korespondent, U-5, 1 oseba

v oddelku za zunanjo trgovino — komercialni sektor.

POGOJI:

1. Fakultetna izobrazba
 2. Znanje angleškega in nemškega jezika v besedi in pisanju
 3. Znanje strojepisja in stenografije
- Zaželeno pasivno znanje francoskega in italijanskega jezika.

Prijave z ustrezno dokumentacijo sprejema kadrovski sektor železarne Jesenice do 1. 9. 1968.

KADROVSKI SEKTOR

Na osnovi sklepa 9. seje upravnega odbora železarne Jesenice z dne 29. 6. 1968

OBJAVLJAMO

prosta delovna mesta v valjarni Bela za postavitev 4. posode na blumingu in 3. posode na šteklu:

Bluming

1. tehnolog	D-4	1 oseba
2. žerjavovodja v striper hali	D-3	3 osebe
3. ogrevalac glob. peči	D-4	1 oseba
4. tehtalec blokov	D-3	1 oseba
5. vodil. valj. na blumingu	D-4	1 oseba
6. II. valjavec na blumingu	D-3	1 oseba
7. rezalec na slab škarjah	D-3	1 oseba
8. upravljač prevlačnika	D-3	3 osebe

Štekel

9. vodilni valjavec na šteklu	D-4	1 oseba
10. I. valjavec na šteklu	D-4	2 osebi
11. II. valjavec na šteklu	D-3	1 oseba
12. upravljač navijalca	D-3	1 oseba
13. upravljač transporta	D-3	1 oseba
14. žerjavovodja 75. t. žerjava	D-3	1 oseba

Adjustaža (Površinska obdelava)

15. prevzemalec polizdelka	D-3	1 oseba
16. žerjavovodja 32 t. žerjava	D-3	2 osebi
17. odnašalec polizdelkov	D-2	2 osebi

Osnovne zahteve za prijavo kandidatov so:

1. Za delovna mesta D-4 — srednja šola ustrezne stroke ali poklicna šola z VK izpitom in 5-letno prakso
2. Za delovna mesta D-3 — ustrezna poklicna šola ali priučitev v valjavski stroki z 10-letno prakso
3. Za delovna mesta D-2 — dovršena osemletka.

Za vsa navedena delovna mesta se zahteva:

- primerna ocena zdravstvenega stanja kandidata
- primerna ocena na psihološkem testu
- primerna ocena iz uvajalnega seminarja
- primerna ocena dela v 3-mesečni poizkusni dobi
- starost do vključno 35 let.

Prijave naj vsebujejo:

- priimek in ime z rojstnimi podatki
- stalno bivališče
- podatke o osnovni in strokovni izobrazbi
- opis dosedanjih zaposlitev

Prijave pošljite do 15. 9. 1968 na kadrovski sektor železarne Jesenice.

KADROVSKI SEKTOR

Pri opravljanju službene dolžnosti se je smrtno ponesrečil naš sodelavec

Zvonko Josipovič

I. premikač na ozkem tiru v DE transport

Pokojnega sodelavca, ki je delal v našem podjetju eno leto in pol, bomo ohranili v lepem in trajnem spominu. Svojem naši iskreno sožalje.

Delavski svet Železarne, uprava podjetja in izvršni odbor sindikalne organizacije železarne Jesenice

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

17. in 18. avgusta amer. barvni CS film DVOBOJ PRI DIABLU, v režiji Ralpa Nelsona, v glavni vlogi James Garner, ob 17. in 19. uri

19. avgusta francoski film DNEVNIK ŽENE V BELEM, v režiji Clauda Autanta-Laraja, v glavni vlogi Marie-José Nat, ob 19. uri.

20. in 21. avgusta amer. barvni CS film PROFESIONALCI, v režiji Richarda Brooksa, v glavni vlogi Burt Lancaster, ob 19. uri.

22. avgusta ameriški film IZGUBLJENA PATROLA, v režiji Johna Forda, v glavni vlogi Victor Mc Laglen, ob 19. uri.

23. avgusta jugoslovanski film HASANAGINICA, v režiji Mića Popovića, v glavni vlogi Milena Dravić, ob 17. in 19. uri.

24. avgusta amer. ital. barvni CS film ZLATA MRZLIKA, v režiji Calvina J. Padgeta, v glavni vlogi Giuliano Gemma, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

17. in 18. avgusta amer. barvni CS film PROFESIONALCI, ob 18. in 20. uri.

19. in 20. avgusta amer. barvni CS film DVOBOJ PRI DIABLU, ob 20. uri, v ponedeljek tudi ob 18. uri.

21. avgusta amer. film IZ-

GUBLJENA PATROLA, ob 18. in 20. uri.

22. in 23. avgusta amer. barv. film PREKLETI OBISK, ob 20. uri, v četrtek tudi ob 18. uri

24. avgusta angl. barvni CS film ALFI, v režiji Luisa Gilberta, v glavni vlogi Michael Cane, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

17. avgusta amer. barvni CS film LIKVIDATOR.

18. avgusta amer. barvni film OPERACIJA OPIJ.

22. avgusta amer. barvni CS film DVOBOJ PRI DIABLU.

24. avgusta PREKLETI OBISK.

Kino ZIROVNICA

18. avgusta amer. barvni CS film JESEN CHEYENOV.

25. avgusta amer. barvni CS film DVOBOJ PRI DIABLU.

Kino KRANJSKA GORA

17. avgusta ameriški barv. CS film JESEN CHEYENOV.

18. avgusta amer. barvni film PREKLETI OBISK.

22. avgusta amer. barvni CS film PROFESIONALCI.

24. avgusta amer. barvni CS film DVOBOJ PRI DIABLU.

UO sklada za izobraževanje strokovnih kadrov občine Jesenice

Komisija za razpis in podelitev štipendij ponovno

R A Z P I S U J E

na podlagi zakona o štipendijah in posojilih za izobraževanje (Ur. list SRS, št. 26/27) za šolsko leto 1968/69 naselndnje štipendije:

- 1 štipendijo za študij na višji upravni šoli — oddelek za statistiko in analize,
- 1 štipendijo za študij na višji upravni šoli — splošni oddelek,
- 1 štipendijo za študij na višji šoli za socialne delavce,
- 1 štipendijo za študij na FAAG — komunalna smer,
- 1 štipendijo za študij na visoki šoli za politične vede.

Višina štipendije je odvisna od letnika študija v razponu od 230 do 300 din.

Štipendije se podeljuje za čas študija, ki je določen s statutom šole.

Osnovni pogoj za podelitev štipendije je najmanj dober učni uspeh ustrezne strokovne ali druge srednje šole, oziroma letnika fakultete.

Kandidati naj prošnjam, kolkovanim z 0,50 din, priložijo:

- zadnje šolsko spričevalo, oziroma frekventacijsko potrdilo,
- potrdilo o premoženjskem stanju in dohodkih staršev,
- lastnoročno podpisano izjavo, da ne prejema štipendije ali druge oblike denarne pomoči.

Zaželeno je tudi priporočilo družbeno-političnih organizacij. Prošnjo za štipendijo je treba poslati v roku 8 dni po objavi razpisa upravnemu odboru sklada za izobraževanje strokovnih kadrov občine Jesenice — komisiji za razpis in podelitev štipendij.

NAJDENA URA

Najdena je bila ženska zapustna ura. Lastnica jo lahko dobi pri tajnici kadrovskega sektorja.

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije ter elektro vzdrževanju Javornik se najlepše zahvaljujemo za darilni dopust, ki so nam ga omogočili.

Jožica in Stanka Brus

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času moje bolezni.

Peter Koren
varnostna služba

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage žene, mame in stare mame

IVANE OBID

se iskreno zahvaljujemo zdravniku iz Cerknega za zdravljenje, tov. Lenarčiču in vsem ostalim v počitniškem domu v Crikvenici, ki so nam pomagali v dneh težke izgube in vsem, ki so sočustvovali z nami ter nam izrekli sožalje.

Zahvaljujemo se sosedom, darovalcem vencev in cvetja, voznikom osebnih avtomobilov, kakor tudi organizaciji SZDL in ZZB NOV v Cerknem ter vsem tistim, ki so jo spremili na zadnji poti.

Zalujoči: mož Rudolf, hčerke Ivanka in Reza z družinama, Kristina, sinovi Peter, Naci, Jakob, Rafael, Karel, Tonček z družinami, sestri Jerca in Franciška ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža in očeta

HANZIJA VAUHA

se najtopleje zahvaljujemo varnostni službi Železarne za hitro pomoč, sostanovalcem bloka 9 za venec in denarno pomoč, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so sočustvovali z nami. Zahvaljujemo se voznikom osebnih avtomobilov ter znancem in prijateljem, ki so se v tako velikem številu poslovlili od nje.

Zalujoči: žena Katarina, sin Janez z ženo Danico ter ostalo sorodstvo.

Košarkarji pred prvenstvom

Po enomesečnem odmoru je košarkarsko igrišče spet oživilo. Clansko moštvo se po prvem delu tekmovanja nahaja na petem mestu z enakim številom točk kot Vrhnika, ženska ekipa pa je bila spomladanski prvak in bo vodstvo branila do zaključka prvenstva. Upravni odbor kluba je na svoji zadnji seji sklenil, da trenerske posle članskega moštva prevzame spet domači trener, ker Pertot iz Ljubljane ni zadovoljil. Izbor igralcev bo tudi v jesenskem delu prvenstva isti, od starejših igralcev bodo še vedno največje breme nosili inž. Senčar Lado, Koren in Vauhnik, medtem ko je visoki Bunderla zaradi vestnega treniranja precej pridobil na hitrosti in vzdržljivosti, tako da bo v jesenskem delu prvenstva prav njegova igra odločilna za marsikateri rezultat.

Moštvo bo v teh dneh imelo že nekaj prijateljskih tekem, ki pa ne bodo prinesle še prave slike, saj se nekaj igralcev še vedno nahaja na morju, mladi Razinger pa bo po specialnem zdravniškem pregledu v Mariboru pričel s treningi v naslednjem tednu. Tekmovanje v jesenskem delu bo precej zanimivo. Ostala moštva so odigrala že nekaj prijateljskih tekem, predvsem pa so veliko pozornost posvetili skupnim pripravam, saj je KK Celje bil 14 dni na Korčuli, Maribor v Slovenski Bistrici, Vrhnika v Seči, Soštanj na turneji na Češkem, medtem ko se Kroj in Rudar gotovo tudi načrtno pripravljata doma.

Po vsem tem naše moštvo nima velikih izgledov v borbi za vrh lestvice. Vložiti bo treba veliko truda, da bomo

KK Jesenice : KK Kroj 53 : 62

V prijateljskem srečanju moških ekip so gostje iz Skofje Loke s težavo premagali domače moštvo po zanimivi in hitri igri obeh ekip. Gostje so nastopili kompletni, medtem ko so pri domačih manjkali Vauhnik, Razinger in Urbas, pa tudi inž. Senčar je moral po prvem polčasu zapustiti srečanje zaradi nočne službe v Železarni. Najboljši pri domačih je bil Bunderla, ki je dosegel 22 točk in odlično igral v obrambi.

Proti spomladanskem prvaku je oslabiljeno domače moštvo pokazalo zadovoljivo igro, največja napaka je še vedno slaba obramba in slabe podaje pod svojim košem.

Povratno srečanje bo v četrtek v Skofji Loki.

Strelci za Jesenice: inž. Senčar 6, Koren 10, Bunderla 22, Franko 2, Božič 6, Hladnik 7.

— nik

obdržali peto mesto, saj so razlike med moštvi zelo majhne. Ljubitelji košarke bodo v jeseni prišli na svoj račun in prav od zvestih navijačev bo odvisno, kakšno podporo bo imelo moštvo na svojem igrišču.

Clansko moštvo je v ponedeljek odigralo prvo prijateljsko srečanje z mladinci Olimpije v Ljubljani. Pri mladincih so igrali tudi trije slovenski mladinski reprezentantje, ki so ravno pred tednom dni imeli skupni trening in ker Olimpija trenira tudi vsak dan, je minimalen poraz dobro upanje za bližnje prvenstvo.

— nik

Jeseniški nogometaši v novi sezoni

V pretekli spomladanski sezoni so jeseniški nogometaši sodelovali le v pionirski in mladinski konkurenci. Medtem ko pionirji kot začetniki niso imeli posebnega uspeha, pa so bili mladinci bolj uspešni. Od desetih prijateljskih in prvenstvenih srečanj so kar sedemkrat zmagali, v gorenjskem podzveznem tekmovanju so bili drugi ter bili pokalni prvaki Gorenjske.

Jesen, z novo tekmovalno sezono bo skoraj polovico mladih igralcev že prestarih, da bi še lahko igrali v mladinski konkurenci, pa zato nameravajo pri nogometnem klubu ponovno ustanoviti člansko moštvo. K 16 igralcem sedanega mladinskega moštva bodo priključili še največ štiri igralce, ki so že igrali za člane, z moštvom pa bodo sodelovali tako v članskem tekmovanju gorenjske podzveze. Igralci, ki jih nameravajo priključiti, naj bi igrali na nekaterih pomembnih mestih v moštvo. Kot do sedaj naj bi tudi člansko moštvo kot trener vodil Janez Samar. Mladinskega moštva tako v prihodnji sezoni ne bo, pač pa bosta ostali še naprej dve skupini pionirjev, to je pionirsko moštvo in skupina mlajših pionirjev, katere že seznanjajo z nogometno igro, tako da bodo hitreje lahko napredovali pozneje, ko jih bodo vključili v moštvo. Obe skupini bo tudi v naprej vodil Zdravko Frelj.

OPOZORILO

Opozorjamo prebivalce Jesenic, posebno tiste, ki živijo v okolici kamnoloma, da ne dovolijo otrokom iger v neposredni bližini podpornih stebrov žičnice, niti pod traso žičnice med kamnolomom in centralnimi obrati Železarnice.

Obstaja možnost iztirjenja vagončkov ali padanja kamenja iz vagončkov. Da ne bi prišlo do nepotrebnih poškodb ali žrtev, prosimo starše, da strogo opozorijo otroke, jih varujejo in jim ne dovolijo zadrževanja pod prosto traso žičnice in na celotnem teritoriju kamnoloma. Vsi prebivalci Jesenic naj strogo spoštujejo obstoječe varnostne opozorilne table, ki prepovedujejo vsako zadrževanje na celotnem terenu in bližnji okolici kamnoloma.

Železarna Jesenice ne bo priznavala nikakršnih intervencij v zvezi z gornjim opozorilom.

ŽELEZARNA JESENICE
kadrovskega sektorja —
služba za varstvo pri delu

Pokal prijateljskega osvojili Jeseničani

V soboto je bilo v Spilimbergu v Italiji zadnje kolo tekmovanja za »pokal prijateljstva«. Pri članih je pokal osvojila ekipa Jesenic (23 zmag) pred Spilimbergom 14 in Veldnom 8 zmag. Pri mladincih pa so bili najboljši Italijani z dvema zmagama pred Jesenicami 16 in Veldnom 7 zmag.

V prvem srečanju so člani Spilimberga premagali Jesenice s 3:2. Proti Italijanom smo namenoma postavili slabšo ekipo, da bi bili zato močnejši pri mladincih, kajti od prvih dveh kol smo imeli pri članih 8 točk prednosti, pri mladincih pa smo

bili enaki s 13 točkami. Torej ta poraz je bil pričakovani. Zatem smo s kompletno ekipo premagali Velden s 4:1, nakar pa je na veliko presenečenje Velden zmagal nad Spilimbergom s 3:2. Točke s tega turnirja: Jesenice 6, Spilimberg 5, Velden 4. Najboljša sta bila Stare in Kučina.

Zelo zanimive so bile mladinske borbe. V prvem srečanju so dokaj močne Jesenice podlegle Spilimbergu kar s 5:0, nato so Jesenice premagale Velden s 3:2 in še Spilimbergu Velden s 4:1. Točke s tega turnirja: Spilimberg 9, Jesenice 3, Velden 3.

Sodili so Hirschberger (Dunaj), Tarbini (Trst) in Mušič (Ljubljana) z napakami, saj so odvzeli čisto zmago Petrnelu (Jesenice) nad Italijanom D'Andrea in Avstrijcu Errathu nad Livo. Od naših mladincev se je izkazal edino Petrnel. Največjo smolo je imel Dvoršak, ki je naltel na najtežjega nasprotnika.

Rezultati naših dvobojev:

CLANI:
JESENICE : SPILIMBERGO
2:3

Lah : Massaro 0:1, Kučina : D'Andrea M. 1:0, Dvoršak : Akerman 0:1, Stare : Dainese 1:0.

JESENICE : VELDEN 4:1

Morič S. : Ballmann 1:0, Krajzelj : Reiter 1:0, Kučina : Obkirsch 1:0, Dvoršak : Kögl 0:1, Stare : Errath S. 1:0.

MLADINCI:
JESENICE : SPILIMBERGO
0:5

Morič S. : Perin 0:1, Krajzelj : Cancian 0:1, Brce : Liva 0:1, Petrnel : D'Andrea G. 0:1, Morič F. : Bisutti 0:1.

JESENICE : VELDEN 3:2

Lah : Preleuthner 0:1, Zeleznik : Anderwald 1:0, Petrnel : Errath F. 1:0, Brce : Kleber 1:0, Morič F. : Rausch 0:1, K. V.

Ožbi Vister še vedno drži rekord v hoji na 20 km

Pravkar minulo atletsko prvenstvo Jugoslavije, ki je bilo v Celju, lahko mirne vesti ocenimo kot eno najbolj uspešnih v zadnjih nekaj letih. Kopica novih državnih rekordov in odličnih dosežkov, odlična organizacija tekmovanja, ugodno vreme, to so res izjemni superlativi letošnjega državnega atletskega prvenstva.

Tudi Jeseničani smo še pred šestimi leti imeli svoje zastopnike na takih tekmovanjih. Naš znani atletski reprezentant Ožbi Vister je na tekmovanju v Ljubljani v hoji na 20 km dosegel odlični čas 1:38,45,0. Iz uradne liste rekordov, ki ga je objavila Atletska zveza Jugoslavije s stanjem 30. 4. 1968 je razvidno, da je navedeni Vistrov rezultat iz leta 1962 še vedno v uradnem seznamu rekordov, ki ga do danes še ni porušil nihče. Zato nas preseneča netočna objava v Delu, dne 13. avgusta 1968 na strani 8, kjer dopisnik K. J. piše med drugim: »Hoja 20 km: Kot smo pričakovali, je zmaga med osmimi tekmovalci pripadla članu Kladivarja Rudiju Maletu, ki je dosegel doslej v tej disciplini najboljši rezultat v Jugoslaviji.« Dopisnik navaja med doseženimi rezultati čas Maleta 1:39,03,0, torej rezultat, ki je še vedno 18 sekund slabši od Vistrovega. Kaže, da je celjskega dopisnika Dela malo zanesla prevelika klubska gorečnost ali pa rekordomanija. Eno ali drugo

ni v prid napredku jugoslovanske atletike, če ne ustreza resničnim dosežkom in zmogljivostim posameznikov.

Pošteno in prav je, če vemo za 11 let stari Milerjev rekord v skoku na daljino, ki je bil v Celju to pot presežen, prav in pošteno je, da vemo tudi za Vistrov rekord v hoji na 20 km 1:38,45,0, ki ga še vedno drži.

Vibr

Taborili smo v Baški

(nadalj. z 10. str.)

hvaljujemo za vso njihovo skrb in težko delo za naše dobro počutje na dopustu.

Dnevi so hitro minevali in dočakali smo dan odhoda. V lepem sončnem jutru, po viharji noči, smo se vkricali na ladjo, še enkrat pomahali tistim, ki so ostali in našega letošnjega taborjenja je bilo konec. Na Reki nas je že pozdravil močan dež, ki nam je dal slutiti, da tudi doma ni nič bolje. In res nam megle, ki so se vlačile nad Mežakljo, ko smo prispeli na Jesenice, niso obetale nič dobrega.

Tako so nam ostali samo še lepi spomini na prijetno in sončno taborjenje na Jadranu in večina se nas je na železniški postaji razšla z mislijo: Nasvidenje tudi prihodnje leto v Baški!

S. D.